

LO PEDRÓS

02

VILAPLANA
Desembre 2000

BUTLLETÍ TRIMESTRAL D'INFORMACIÓ

V. Berri Revenga
Nadal de 2000

E

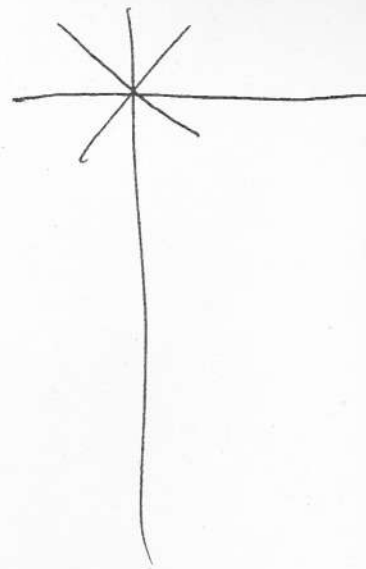
n aquest temps que sembla que la pau està acotada en els dies de Nadal i que la tranquil·litat només la podem situar a l'interior de les cases, resulta paradoxal que nosaltres mateixos com a individus anem embrutint i abatent aquestes estranyes illes de pau.

Cada dia ens despertem amb notícies de violència al carrer i a les cases, i llavors el cor se'ns empetiteix i el cervell no ens dóna raons per entendre el que passa. Els sociòlegs parlen d'idees i finalitats, però res justifica allò que ha passat. Ens sentim perduts i amb ganes de deixar-nos anar amb el "no hi ha remei", perquè no sabem el que s'ha de fer. Intentar de respectar-nos, i amb l'ajut del diàleg, ens porta a respectar els altres. Si hi afegim aprendre i, com a pares, ensenyar a no ser massa consumistes, aprendrem i ensenyarem a ser més feliços amb el que som i el que tenim.

Ara que ve Nadal seria bo que penséssim en els valors socials i personals que volem transmetre als nostres infants, que quedaran reflectits amb la quantitat i el tipus de joguines que els regalem.

Esperant la gran felicitat,
ens perdem les petites
alegries.

Bon Nadal i pròsper
2001!

LO PEDRÍS

Edita: Casal Vilaplanenc
NIF: G-43209154

Coordinació:
J.M. Garcia,
Dolors Joanpere,
Hilari Juanpere
Josep de Las Heras,
Maria Huguet,
Jordi Mariné
Teresa Mateu,
Josep Mestre
Josep M. Musté,
Mei Salvat,
Teresa Serra

Correcció:
Tià Anguera
Antònia Farré

Maquetació i disseny:
Maria Casanova

Portada:
J. Ferré Revascall

Impressió:
Arts Gràfiques l'Estel - Reus

DL T-1553-2000

Tirada: 350 exemplars
Preu: 250 ptes.

Lo Pedrís és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedrís no assumeix ni s'identifica, necessàriament, amb les opinions que els col·laboradors manifesten en llurs articles i opinions

sumari

- editorial, 2
- presentació, 3
- els caçadors no són tan dolents, 4
- els cingle roig, 5
- el racó de l'escenari, 6
- teruel existe, 7
- la república, 7
- los viatges, 8
- fe d'errades, 8
- los marges, 9
- el racó de la llar, 10
- terrasud escriu, 11
- poesia, 12
- l'opinió, 13
- espiritualitat, 13
- activitats, 14
- l'equip de govern diu no a la dimissió del subdelegat, 18
- inventari lexicològic de l'orinal dels déus, 19
- fototeca, 20
- en defensa de la llibertat i la democràcia, 21
- natura, 22
- la fresca, 26
- un conte per a adults, 28
- la nostra cuina, 29
- racó de la meteorologia, 30
- passatemps, 31

presentació

B

envolguts lectors:

Abans de tot, l'equip de col·laboradors de "Lo Pedrís", que amb el nostre esforç i il·lusió fem possible que aquesta revista esdevingui una realitat cultural de Vilaplana, volem agrair sincerament a Josep Bagés, locutor de Ràdio Reus, el seu acurat i original treball en la presentació del primer número de la «nostra» revista. Creiem que va saber trobar el to apropiat per copsar l'esperit obert, plural i integrador que fonamentalment ens proposem per tirar endavant aquesta publicació d'àmbit local.

Un humit i mig plujós 12 d'octubre de 2000, principal dia de la tercera Festa Major de l'any, a les sis de la tarda, una atapeïda i expectant Casa de Cultura va poder escoltar no només unes tòpiques paraules d'alabança i benvinguda, cosa que s'acostuma a fer en presentacions d'actes culturals d'aquest tipus, sinó que va poder gaudir d'una captivadora conferència llegida, combinada amb una sèrie de talls sonors amb les veus de l'equip humà que compon la revista. Això implica probablement molt més treball de realització que el fet de parlar sense guió preestablert, perquè al cap i a la fi, l'expressió escrita i les gravacions sonores són, com sap molt bé el Sr. Bagés, documents fidedignes i perdurables per a la memòria col·lectiva, ja que es fixen per a la posteritat i poden servir d'ensenyament a les futures generacions que vulguin recordar i interpretar el nostre present històric.

D'altra banda, i ara que s'acosten les festes nadalenques, tornem a donar continuïtat a «Lo Pedrís» amb la publicació del segon número. De nou, la grip com en un parvulari ha fet acte de presència i s'ha encomanat arreu, ja que una bona representació de vilatans, des dels més grans als més xics, també han dit la seva en aquestes pàgines: contes, tradicions ancestrals com la caça, oficis oblidats com el de marginador, grups de música local, teatre, poesia, espiritualitat, meteorologia, dibuixos, passatemps, articles d'opinió, de viatges, d'activitats, notícies, etc., tot hi ha tingut cabuda.

Hem procurat, com a coordinadors i en la mesura de les nostres possibilitats, que l'equilibri i l'harmonia del conjunt plural prevalguin per sobre de criteris unívocs, partidistes o de simples ànsies de protagonisme. Hem volgut que aquests fulls que ara teniu a les mans arribin a totes les cases del poble i als vilaplanencs de fora vila, i per això hem mantingut el criteri de gratuïtat, encara que en vistes de les nombroses sol·licituds, des de la redacció us proposem que us hi

subscriviu per facilitar-ne la continuïtat, consolidació i poder-ne fer un tiratge més ampli i acurat.

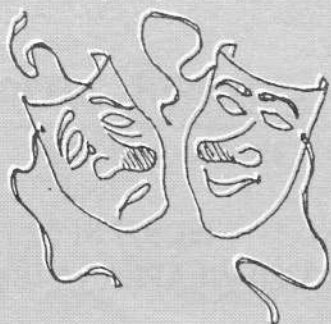
Per acabar, fem nostra una preciosista i sàvia comparació lorquiana sobre la influència que la cultura, els llibres i la seva lectura exerceixen sobre la societat, us la presentem traduïda —perdoneu la gosadia:

<< Moltes vegades, un poble està adormit com l'aigua d'un estany un dia sense vent. Ni el més lleu tremolí torba la tendresa suau de l'aigua. Les granotes dormen en el fons i els moixons romanen immòbils a les branques que l'envolten. Però tireu de sobte una pedra. Veureu una explosió de cercles concèntrics, d'onades rodones que es dilaten atropellant-se unes a les altres i s'estavellen contra les vores. Veureu una sotragada total de l'aigua, una bellugadissa de granotes en totes direccions, una inquietud per totes les ribes i fins i tot els moixons que dormien en les branques obagues salten disparats en bandades per tot l'aire blau. Moltes vegades un poble dorm com l'aigua d'un estany un dia sense vent, i un llibre o uns llibres, poden estremir-lo, inquietar-lo, ensenyar-li nous horitzons de superació i concòrdia >>.

Així doncs, desitgem que «Lo Pedrís» esdevingui, extrapolant aquesta imatge metafòrica lorquiana al nostre context social, encara que sigui remotament, la desvetlladora i conciliadora pedra que esperoni i aglutini cordialment la soterrada cultura que de vegades guarden amb indolència (gelosia) els pobles. Tant de bo!

Moltes gràcies per la vostra participació i fins al tercer número.

J.M. Garcia

Grup de
Teatre
de Vilaplana

ELS CAÇADORS NO SÓN TAN DOLENTS

De petit sempre he sentit la mateixa frase: "caçadors dolents", i al llarg del temps m'he acostumat a sentir-la.

El meu pare ja no va permetre'm treure el permís de caça abans de l'edat, això vol dir que vaig haver d'esperar als vint-i-un anys per tenir-lo. El meu pare pensava igual que pensa l'altra gent o, millor dit, el que diuen els ecologistes.

Per caçar alguna peça fem molt de sacrifici, ja se sap que "*sarna con gusto no pica*". A vegades acabem molt desanimats, si la gent sabés quant costa el nostre sacrifici, no ens tractarien tan malament.

L'altre dia, quan estava en un punt de caça del porc senglar, van passar uns senyors que anaven d'excursió i em van preguntar pel camí de la Foradada de Capafonts. Jo els vaig indicar el lloc exacte per on podrien creuar els

Motllats, ja que per sort els caçadors sabem els camins. Amb ells hi anaven diferents nens, i un va preguntar al seu pare:

-Què fa aquest senyor amb una escopeta?

El seu pare li va contestar que matava els ocells de la muntanya, i el nen va dir que era un home dolent.

Des dels deu anys que el meu fill ve amb mi, al meu costat, a totes les caçeres que vaig i des dels catorze que ja té tots els permisos en regla. No crec que per això sigui dolent ni el meu fill, ni jo, ni tots els altres que practiquen la caça.

Per anar a caçar necessitem diferents permisos: del metge, del psicòleg, fins i tot ara, el de la punteria, la qual cosa no deixa de ser una paradoxa ja que com menys punteria, menys animals morts; permís d'arma, permís de federació, assegurança obligatòria, assegu-

rança voluntària, pagar el vedat, comprar munició, pagar per repoblar les espècies: faisans, conills, perdius i el que faci falta. Per cert, enguany a Vilaplana deixarem anar cent faisans. Segurament, el més fàcil seria anar a un supermercat a comprar una caixa de cada espècie (congelat i preparat). Potser ens estalviaríem el disgust que donem a les nostres dones al portar-los la caça, ja que el treball de netejar les peces i sentir les nostres històries (que, és clar, són veritat, encara que hem de canviar moltes vegades el lloc de l'acció), no és poc.

Si tota la gent que gaudeix de la muntanya pagués el mateix que els caçadors o la respectés igual que ells, no hi hauria tants incendis ni tantes escombraries com hi ha.

Jo no em sento dolent, tan sols desitjo que la gent respecti els caçadors com els caçadors respectem l'altra gent.

Joan Mª Vall Estivill

Ja que tenim una associació d'avis, una de caçadors i un grup de teatre, per què no una de Dones?

Fa molt temps la dona es reunia entorn dels rentadors, a casa de les veïnes per parlar de les coses importants del seu temps, per confeccionar l'aixovar i recollir receptes de cuina.

Les coses han canviat i ara ens podríem reunir, per tot això i molt més.

Si esteu interessades a fundar una associació de dones, veniu a la reunió que tindrà lloc el dia **19 de gener de 2001.**

Properament us farem saber el lloc i l'hora.

Antònia Simó "Una dona"

C. Casal, 3

Tel. 977 81 52 75

43380 VILAPLANA (Baix Camp)

Grup de pop-rock «CINGLE ROIG»

Tot va començar ja fa quatre anys, l'estiu del 96, quan coincidint amb la presentació del grup Fool Cows al poble, a la colla del «lockal de dalt» va sorgir la idea de muntar un grup de música per emular les estrelles de rock que ens agradaven. En un principi, tothom volia formar part del projecte, però realment només dues persones ens vam prendre al peu de la lletra aquella proposta; érem l'Albert i el Gerard, que vam començar a tocar la guitarra espanyola, i més endavant la guitarra elèctrica.

El somni de formar un grup semblava molt llunyà, ja que per molt que intentàvem convèncer els amics, no aconseguíem despertar-los l'interès que nosaltres compartíem. Sense perdre l'esperança, vam continuar aprenent guitarra i també vam començar a cantar, sols ens faltava trobar un baix i un bateria, però no els trobàvem.

A principis del 99 ens vam unir als Ipsylon, grup en el qual vam fer de guitarres fins que, després d'un únic concert a l'Institut Gaudí, el grup es va desfer. Ens tornàvem a trobar com abans, amb la diferència que ara ja sabíem què era formar part d'un grup i

la sensació d'actuar en públic; i ja no podíem resistir-nos-hi, ens fascinava.

Va coincidir que just llavors, l'Antonio, el tiet del Gerard, es va comprar una bateria, i tots tres vam començar a assajar cada cap de setmana al 2n pis de ca l'Hilari.

Vam estar assajant durant més de mig any, fins que, al març del 2000, el Guillem es va comprar un baix i es va unir a la banda. Dues setmanes més tard, es va incorporar el Francesc com a teclista i guitarra. Així, el grup ja era complet i començàvem a sonar com un conjunt de veritat.

Durant l'estiu vam assajar molt, per acabar perfilant un repertori d'unes 15 cançons pròpies. Aleshores, vam escollir el nom definitiu; després de dir-nos: Deguai's, Cinc Duros, No Som Ningú o Els Cinc Som, vam decidir-nos per Cingle Roig. Així, el nom es refereix a un paratge proper, i a més, dona a entendre d'on se sent el grup, indepen-

dentment d'on procedeixin els seus components.

La presentació del grup es va fer el divendres 13 d'octubre al Casal Vilaplanenc amb motiu de la Festa Major. Hi van assistir unes 250 persones, a les quals agraïm la seva assistència (gràcies a tots els amics!). Nosaltres, per la part que ens correspon, vam passar una molt bona estona.

Després, ens vam presentar al concurs «II Mostra de Música Jove» de Reus i vam ser una de

les 12 bandes (inclosos els Fool Cows) que vam tocar el divendres 10 de novembre a la Palma. No vam guanyar, però vam adquirir més experiència dalt de l'escenari i ens vam donar a conèixer davant d'unes 200 persones. La setmana següent, vam tornar a actuar, aquest cop a Vila-seca, a raó de la presentació dels Naltrus.

Arribat a aquest punt, tenim molt clar que aquest projecte continuarà endavant amb la mateixa il·lusió del primer dia. Ja ens hem marcat alguns objectius, però el nostre propòsit més immediat, és gravar i distribuir una maqueta amb els principals temes del grup. Seguirem navegant en el pop-rock i cantant majoritàriament en català, i d'aquesta manera continuarem passant-nos-ho bé i esperem fer-ho passar bé a altres.

els Cingle Roig

Genís Torres Aymamí, S. L.

CONSTRUCCIONS I OBRES

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29

43380 VILAPLANA

VIALMA, SAT

Esclofolladora d'avellanes

Jaume Salvat Salvat
C. Major, 14 • 43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 50 13
c-e salsa@maptel.es

el racó de l'escenari

R

egirant calaixeres hem trobat un exemplar propagandístic d'un sàinet que es va representar al Bartrina el diumenge 28 de març del 1937.

Ens ha semblat curiós i entranyable perquè alguns de nosaltres llavors érem bastant més joves i fins i tot ens vàrem aprendre alguns dels versos que recitàvem de memòria.

Es tracta de *Marieta Cistellera* de l'autor Salvador Bonavia i Panyella, escriptor i editor català (1907-1959). Va escriure altres comèdies i sàinets infantils: *La Volta al món en patinet*, *Quimet I, rei de Xauxa...*

Un sàinet és una obreta còmica breu, característica del teatre espanyol, que s'intercalava en la representació d'una obra més extensa.

Potser per això, pel seu caràcter còmic i breu, es feien tan populars i eren tan del grat de la majoria, que, més d'una vegada adoptava versos fent-se'ls seus i transmetent-los oralment al llarg del temps. Així ha passat amb cançons, poemes,... que hem sentit dels nostres avis i àvies i que alguna vegada n'hem sabut l'autor i la data. D'altres vegades no els hem sabut, però aquest fet no ens ha impedit gaudir-ne.

Fins a la propera.

Grup de Teatre

C. N. T. TEATRE BARTRINA A. I. T.

DIUMENGE, DIA 28 DE MARÇ 1937 - TARDA, A LES 5

MARIETA CISTELLERA

Marieta cistellera,
tú que saps de fer cistells,
em faràs una panera
per anà a collir clavells?

Alli dalt a la muntanya
tot un bé de Déu hi tinc:
les roses de quatre en quatre,
i els clavells de cinc en cinc.

Una rosa en tinc amb aigua
i un clavell en tinc amb fresc,
que me'l guardo per Sant Jaume,
que és el Sant del meu promès.

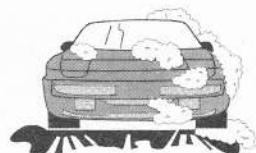
ENTREAUTOTO

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS

Comandes: 977 755 816

Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h

"Teruel existe", Gandesa no!

D'ençà de la inauguració de la Variant Sud de Reus han aparegut a les nostres carreteres un gran nombre de rètols de trànsit amb l'epígraf TERUEL. Alguns d'aquests rètols porten ara afegida a mà (i amb molt mala lletra) la paraula "existe". Això respon a un moviment reivindicatiu baixaragonès que pretén cridar l'atenció envers l'abandonament d'aquella àrea de la comunitat veïna. Podem sentir-nos molt solidaris amb aquestes reclamacions però crec que no és aquí on les han de venir a fer. Que vagin a Saragossa, o a Madrid, és allí d'on vénen els seus mals.

Si de cas serien uns altres els que s'haurien de queixar arrel de la nova retolació: us heu adonat que Falset, Móra, Gandesa o Alcanyís ja no existeixen en els nous rètols? Els cervells lluminosos del Ministeri de "Fomento" ("fomento" de què?) deuen haver pensat que tothom sap que per anar a Riudecols cal agafar direcció "Teruel". O potser han imaginat cada dia milers de cotxes anant cap a la capital aragonesa (jo encara no sé de ningú que hi vagi). Potser creuen que

entre Reus i Terol només hi ha un desert. Potser sí que s'ho creuen, i potser amb raó.

En tot cas cal evidenciar que tot això respon a un model d'organització territorial que ve de lluny: el 1833 es va aprovar la divisió provincial de l'estat elaborada per Javier de Burgos, des d'aleshores ho arrosseguem i, amb la nova onada "pepera", viu una segona joventut. Som presoners d'una estructura decimonònica que concentra el poder i els recursos a les capitals provincials mentre margina i oblida el territori. Els rètols responen perfectament a aquest model.

Aquests poders centralitzats actuen d'esquena a les comarques, de les quals desconeixen la realitat, les menyspreen i, a més, atonyinen els pocs que gosen alçar la veu per protestar. Al pobre Pere Guinovart, encara li deuen fer mal les costelles gràcies a una brometa del senyor sotsdelegat del "Gobierno".

I el pitjor de tot plegat és que l'administració autonòmica reproduceix exactament el mateix esquema. Sabíeu que totes les delegacions territorials de la Generalitat es concentren a Tarragona? Vint anys d'Estatut i d'autonomia per a això, per acabar on érem: ni reequilibri territorial, ni regionalització, ni poder per a les comarques, res de res. Terol segurament existeix, Gandesa només quan fot un aiguat!

Jordi Serra i Ferré

La República (14 - 4 - 1931)

En sortir de l'escola a la tarda, anàrem un grup fins al bosc que hi ha junt a la carretera: els Pinets.

Devia ser entre les 6 i les 7. Jo estava assegut vora la carretera en un lloc que recordo perfectament. De sobte, veig pujar un automòbil, cosa poc freqüent en aquell temps. Per una finestra, lligada en un pal, sortia la bandera republicana, o sigui dels colors VERMELL, GROC i MORAT, mentre un de Vilaplana que treballava a Reus cridà al passar: "Visca la República!"

Jo tenia 11 anys i, més o menys, sabia com anaven les coses de la política a la nació i, particularment, a Catalunya. Tots anàrem corrent cap al poble.

Cap al tard, la gent es concentrà a la plaça i un senyor que suposo que devia ser alcalde, (AIXALÀ, apotecari) sortí al balcó de l'Ajuntament amb el quadre d'Alfons XIII, que llançà a la plaça cridant: VISCA LA REPÚBLICA!

L'eufòria continuà els dies següents. S'havia acabat la Dictadura i a partir d'aleshores tot havia de ser flors i violes!

Flors i violes no, és clar, però la bandera republicana sortia per tot arreu: elàstics, samarretes, mitjons, cinturons, ... Sem-

blava un signe d'adhesió a la República, quan en realitat no era més que una novetat.

Vingué aviat la instauració de la Generalitat de Catalunya, presidida per Francesc Macià. I el canvi sí que fou notori a l'escola. El nostre mestre, senyor Lluís Gomis, que era catalanista de veritat, ràpidament posà a les nostres mans el nou material escolar en català: gramàtica, literatura, història, poesia ... Algunes matèries continuarien en castellà, però el català era objecte de la màxima atenció.

El 14 d'abril de l'any següent, que fou festa nacional, es feu una celebració a la plaça. L'Octavi Mestre i un servidor sortírem al balcó i, sobre una cadira, oferírem als oients un diàleg patriòtic. Des d'aleshores, ha plogut molt, veritat?

Francesc Huguet Ferré

"Los viatges"

S

empre m'ha agradat anar de viatge. No es pot dir que hagi viatjat gaire, o almenys, no tant com voldria, però sempre que n'he tingut l'oportunitat he destinat uns quants dies de les meves vacances per fer allò que la majoria hem esperat durant tot l'any: anar de viatge.

A partir dels primers llocs que vaig poder visitar, vaig començar a tindre la certesa, al meu entendre, que viatjar era una de les maneres amb què es podia aprendre més. Pots llegir molts llibres, revistes, veure documentals.... Però, contemplar les diferents realitats del nostre món et fa entendre moltes més coses.

Aprens que hi ha moltes més maneres de fer les coses a part de la que tu creies que era l'única, i és clar, altres maneres d'agafar-se la vida; entens, per què hi ha persones d'altres països que van vestides o mengen d'una manera totalment diferent a la nostra, o simplement, per què alguns europeus són capaços de passar-se quinze dies sota el sol de Salou (i tan contents!). Ets tornes més tolerant, i potser també més crític amb el que tens.

Aquest estiu vaig tindre l'ocasió de poder anar a Noruega, a la zona dels Fiords; o sigui, un viatge per disfrutar de la naturalesa.

A part de la visita obligada a Oslo, vam recórrer la zona de la

costa des de Trondheim fins a Bergen, on es troben els fiords més impressionants, amb cims de més de 2.000 metres d'alçada i profunditats marines de 1.300 metres

que s'obren pas entre les muntanyes, algunes amb neu perpètua tot l'any. Aquest increïble paisatge està adornat per les cascades produïdes per la neu que es va desgelant.

Sempre acaba sent difícil transmetre una cosa tal i com l'has vista, però he de dir que aquest és un paisatge impactant, i que t'impregna d'un sentiment d'impotència per no poder retindre en la teva ment tot el que veus.

Les ciutats tenen un encant especial, diferent de qualsevol altra ciutat europea. Allí qui ordena i organitza pròpiament la ciutat és la naturalesa: els illots, les entrades d'aigua.

Ets conscient que a l'hivern a Noruega les coses no han de ser tan fàcils com a l'estiu; de totes maneres crec que els quatre milions i escaig dels seus habitants saben molt bé com organitzar-se.

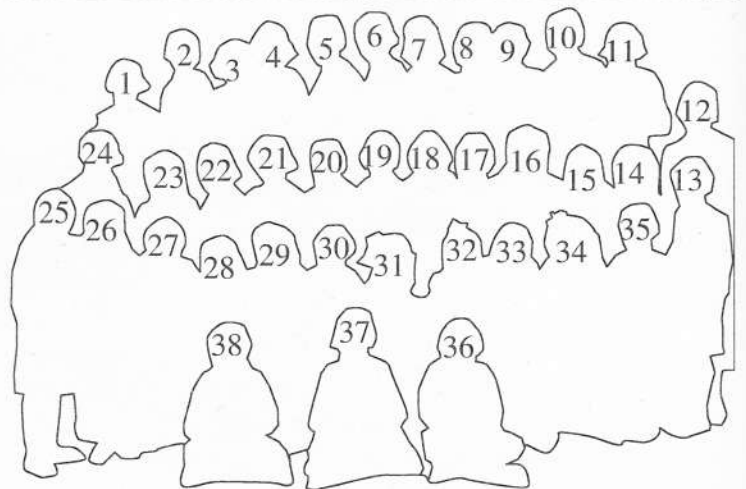
Montse Ferré Mestre

fe d'errades

Voldríem disculpar-nos per algunes omissions comeses a la revista "Lo Pedrís" núm. 1.

L'autora de l'article sobre activitats i del Manifest de la Marxa Mundial de les Dones contra la pobresa i la violència 2000 és Dolors Joanpere. L'autor dels mots encreuats a la secció dels passatemps és Francesc Mariné.

La llista completa dels noms de la fotografia de la secció de la fototeca és la següent:

Fotografia realitzada a ca les Quimetes aproximadament l'any 37.

1. Adela Huguet, 2. Irene Simó, 3. Maria Salvat, 4. Joquima Baget, 5. Maria Anguera, 6. Pilar Mestre, 7. Tèresa Cabré, 8. Joaquina Aymamí, 9. Emília Ferré, 10. Pilar Huguet, 11. Montserrat Mestre, 12. Maria Cabré, 13. Blanca Salvat, 14. M. Dolors Cabré, 15. Matilde Bigorra, 16. Josefina Casanovas, 17. Maria Mestre, 18. Pepita Bigorra, 19. Mercè Simó, 20. M. Adela Cabré, 21. Angelina Mestre, 22. Adela Juanpere, 23. Maria Aixalà, 24. Josefina Huguet, 25. Sebastiana Espasa, 26. Maria Mariné, 27. Maria Espasa, 28. Margarita Munté, 29. Magdalena Vall, 30. Maria Huguet Robert, 31. Núria Mendizàbal, 32. Concepció Mariné, 33. Maria Huguet Mestre, 34. Mariana Salvat, 35. Pep Guillermo, 36. Maria Aixalà, 37. Pepita Aixalà, 38. M. Carme Mestre.

**C/ Benidorm, 11 (cant. Peñíscola)
Tel. 977 75 05 30 - 43205 REUS**

NUVIS!!

- Preus especials per a la vostra llista... i col·locació GRATUÏTA!!
- Pantal·les a mida
- Tots els estils
- Il·luminació de jardí

LOS MARGES

Estem en uns temps que tots volem ser ecologistes, respectar el medi ambient i voler fer viure tot el temps passat. Però mai hem recordat la cultura que tenim al nostre entorn. Per exemple: marges, empedrats i casetes de volta o pedra, tal com es feien, com l'home arrenca les pedres de la terra, des dels cingles fins al fons de les valls de Vilaplana, feines molt arrelades al nostre poble.

Què és un marge? Com es fa un marge? De quantes maneres n'hi ha? Quines eines es feien servir? Com movien les pedres? Com les transportaven? Per a què serveixen?

Un marge és una paret de pedra al camp o al tros que està compost per un solament o fonament, paret sota terra, 2a paret (construïda en sec) que reposava sobre l'anterior. Podia ser atalussat (inclinat cap a dintre) o aplomat (vertical). Si eren molt alts portaven remarca, és a dir que, quan eren a mitja paret el reculaven i tornaven a continuar; es feia en marges molt alts perquè fossin més forts, o per atalussar-los.

Per a què serveix? Per aguantar la terra d'una esplanada o parada, evita l'erosió del terreny i guanya terreny cultivable. Al nostre poble, sense marges, gairebé no hi hauria hagut camps del poble en amunt, cap al cingle.

Eines que s'utilitzaven:

Cove: Senalla de vímet.

Cimera: Dues barres de pi amb un enfustat per passar les pedres a dalt. Eren transportades per dues persones (com una llitera).

Aixada estreta: era semblant al pic.

Cap i Punta: un martell amb punta, però de la mida d'un pic, gairebé. També servia per fer mines, però més reduït.

Perpal: barra de ferro que servia per moure les pedres grosses (fer alçaprem). Un altre mitjà era l'esquena contra esquena, fent força amb els peus.

Aixada: Coneguda per tothom.

Si la distància era gran, el transport es feia per mitjà de la mula, ruc, matxo, al qual es posava unes pedreres, un aparell de fusta que se'ls col·locava a l'esquena.

Mall: per reduir les pedres o xafar-les. Els marges, segons la mida, es deien **catxap** si era petit o **enderroc** si era una reconstrucció gran i complicada.

També es pot dir marge, als empedrats, construcció que es feia al terra, que consta d'una espina i dues bandes, amb el corresponent solament o fonament.

Una altra construcció de pedra eren les barraques de volta, casetes de pedra rodones, acabades amb una mica de punxa i una sola pedra. Aquesta construcció estava sota el terra perquè no hi ploqués i estigués més resguardada.

Los margenadors

Tot home que es dedicava a la construcció de marges es deia "margenador". Era un pagès que, donades les circumstàncies de la vida, sigui que hi tenia traça, tenia vista o perquè tenia poca feina com a pagès, o bé tenia taleia amb el maneig de pedres, li agradava aquesta feina (també es pot dir que era genètic o anava per famílies).

Un margenador era a més a més un pagès que sabia fer totes les feines més complicades d'aquesta professió. (N'hi ha hagut de rateraires, arners, empaltadors.)

Les famílies més margenadores que hi ha hagut al nostre poble porten els cognoms de Munté (Perepons), molts especialistes. Amb les barraques de volta, Bigorres, Planés, Roberts i algun altre.

Aquesta feina estava molt arrelada al poble, perquè en moltes cases n'hi havia algun, de margenador. Es feia *pel gasto*.

Jo voldria fer un reconeixement a aquesta gent que mai hem vist com a artistes ni decoradors del nostre terme i que, en canvi, ens han deixat un valuós llegat per quatre suors i cinc cèntims.

Ha mort amb ells un ofici de tants que tenia el pagès. (Reposeu en pau)

Jaume Bigorra Munté

breus

APUNTS SOBRE EL TEATRE

El diumenge dia 12 de novembre es va marcar un punt d'inflexió en les dues dècades d'història del Grup de Teatre de Vilaplana. Per primer cop en vint anys *Josep Martorell* no feia d'apuntador, després de milers de pàgines llegides. Josep va decidir, per motius personals, que havia arribat l'hora de baixar el teló i posar fi a l'abnegada feina de dirigir el grup. Per això vull escriure aquestes quatre línies com a homenatge a l'home sense el qual no hauria estat possible consolidar aquesta companyia que mira cap al futur amb força renovada i amb ganes d'entretenir i divertir.

A part d'això, he de dir que la representació que vam fer a la veïna vila de l'Aleixar, de "l'exitosa" obra: **POLÍTICAMENT INCORRECTE**, va ser un èxit de públic i de crítiques. Esperant que continuï l'èxit, us convidem a la propera representació que farem el 23 de gener a Maspujols. Igualment us fem saber que a curt o a mitjà termini la nostra companyia *rodarà* l'obra per les Borges del Camp, Perafort, la Fuliola (l'Urgell) i "el Pont d'Armentera.

Joan Serra i Ferré

COLÒNIES ALZINA RODONA

Una vegada més, passada l'eufòria de l'estiu, ens hem retrobat per reviure i poder mostrar als pares, amb diapositives, el que van ser les colònies d'aquest estiu a **Vilanova de Prades**.

Aquest any la trobada va ser al Casal de Vilaplana, el passat 19 de novembre.

Ens hi vam aplegar pares, nens i futurs participants per recordar petits moments i també per donar a conèixer aquesta gran experiència que és el fet de conviure en una colònia on hi ha inquietuds i maneres de fer ben diferents.

el racó de la llar

OPINIÓ POLÈMICA

He passat seixanta anys de la meua vida escoltant i creient que dos i dos són quatre, però ara resulta que hi ha un sector de gent que afirma que dos i dos ja no són quatre, la qual cosa jo encara continuo creient.

M'explicaré amb més claredat. Jo, amb els meus coneixements de la Matemàtica i la Geometria, aplicades als estudis de la Cronologia dels fets històrics, havia cregut fins ara que al punt de les 24 hores del dia 31 de desembre de l'any 1999 s'havia acabat l'any 1999 i de resultes d'això s'havia acabat el segle XX, i per tant el segon mil·lenni. Ara resulta que hi ha un gran nombre de persones de tots els cercles socials que diuen que el segle XX, el segon mil·lenni s'acabarà quan s'acabi l'any 2000, o sigui que l'acabament del segle XX, i la vinguda del segle XXI i el començament del 3r mil·lenni l'haurem de celebrar el proper dia 31 de desembre de l'any 2000.

Independentment d'allò que pensi i cregui el sector esmentat últimament, jo continuaré creient el que he cregut fins ara, perquè crec que és la veritat. He de dir també que no estic d'acord amb aquella afirmació que diu: "En este mundo traidor nada es verdad ni mentira, todo según el color del cristal con que se mira". Si fos així no es distingiria entre veritat objectiva i veritat subjectiva. La veritat objectiva és aquella veritat que existeix com a tal i conforme amb la realitat. La veritat subjectiva és aquella que resideix en el subjecte independentment que sigui o no conforme a la realitat.

Dit tot això, ara faré palesa la meua creença i les raons per les quals jo mantinc la meua afirmació. En el camp de la Geometria, si tracem una recta (indefinida) i hi marquem l'origen 0 (zero), a l'esquerra podríem representar els nombres ne-

gatiu i a la dreta els positius.

El primer nombre positiu és l'1, el segon el 2, el tercer el 3, etc. El primer segment rectilini positiu és el que va del 0 fins a l'1; el segon segment rectilini positiu és el que va de l'1 al 2; el tercer segment positiu és el que va del 2 al 3 i així successivament. Tots els punts que es poden representar de l'1 fins al 2 pertanyen al segment segon. Tots els punts que es poden representar del 2 fins al 3 pertanyen al segment tercer, etc.

Si representem ara, sobre la recta, la data d'alguns fets històrics importants coneguts, tindrem, sobre la recta, localitzats alguns punts i veurem a quin segle i mil·lenni pertanyen.

Per exemple l'any 405, invasió dels bàrbars a la Península Ibèrica (inici de l'Edat Mitjana segons uns historiadors), segle 5è, primer mil·lenni; l'any 1453, la caiguda de l'Imperi Romà de l'Orient (inici de l'Edat Moderna, segons uns historiadors), segle 15è, segon mil·lenni, etc. Raonant així, i per ser breus, al punt 2 s'acaba el 2n segment i s'acaba el segle XX. Conseqüentment el primer segon del primer minut de la primera hora del primer dia de l'any 2000 està representat a la dreta del 2 i per tant ja pertany al segment següent que representa el segle XXI i per tant dintre del 3r segment que representa el 3r mil·lenni.

Així doncs, el dia 31 de desembre de l'any 2000 ja haurà transcorregut el primer any del segle XXI i per tant el primer any del 3r mil·lenni, que s'acabarà el dia 31 de desembre de l'any 1999.

Qui vulgui opinar contràriament a aquest raonament que ho faci escrivint a "Lo Pedrís".

Gràcies per la vostra amabilitat i paciència de llegir aquest article fins a la seva fi. Fins a una altra ocasió.

Jaume Mestre i Cardona

breus

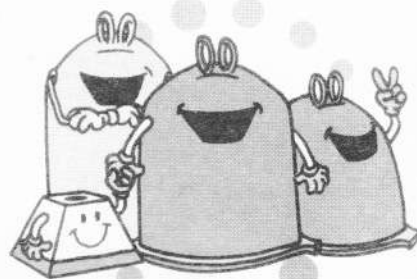
RECICLATGE

El passat 29 d'octubre, a l'hora que es donava per començada l'exposició de bolets a les escoles, al costat mateix, a la tan esperada "Nova Zona Residencial" de Vilaplana, un grup de teatre, per mediació de l'Ajuntament i el Consell Comarcal, va fer la presentació del "Contenedor groc", per prendre consciència del reciclatge de les deixalles.

Va estar encarat bàsicament a la xicalla, fent-los participar en una divertida paròdia de filmació d'un anunci publicitari.

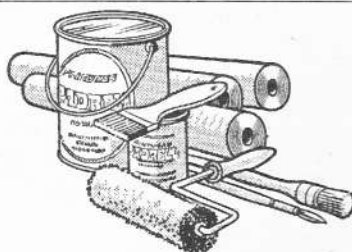
No hi va haver, potser, gaires espectadors, però va ser, sens dubte, prou entretingut i educatiu.

Teresa Serra i Ferré

CALAPEIRONA
RESTAURANT

Carrer Àngel Guimerà, 1 43380 VILAPLANA
Telèfon 977 81 51 71

Alexis
Simó
Munté

TREBALLS DE PINTURA DECORATIVA

C. Catalunya, 1-3 • 43350 LES BORGES DEL CAMP
Tel. 616 64 38 30

PENSANT EN EL FUTUR

La continuada explotació dels treballadors, i la seva desassistència per part dels governants, va comportar a finals del segle XIX, començaments del XX, l'aparició de forts moviments sindicals que pretenien aixoplugar les demandes d'aquella massa treballadora.

Temps més tard, a meitat del segle passat, l'aparició de la indústria nuclear va obrir els ulls i la preocupació a milers de persones a tot el món que observaven com s'hipotecava el futur dels seus territoris.

A l'Estat espanyol el 80% de la indústria nuclear es va ubicar a les comarques tarragonines, i el franquisme va obrir la veda al turisme massiu i desnaturalitzat que hem vist els últims 30 anys, convertint-nos a nosaltres mateixos i durant l'època estiuenca en estrangers dintre del nostre propi territori.

Per si no n'hi havia prou, la comarca del Tarragonès ha suportat una de les massificacions industrials més importants de l'Europa Occidental. Conseqüència d'aquesta política ha sigut la desertització

de grans extensions de conreu al voltant del complex nuclear, petroquímic i turístic, amb l'eixugament i enverinament dels nostres recursos hídrics.

Aquestes intervencions han comptat sempre amb la complicitat de les burgesies locals i la docilitat dels poders mediàtics.

A partir d'aquestes grans transformacions el territori i la seva gent s'han anat ressentint d'aquests canvis i com a resultat hem passat a formar part del grup de comarques que tenen més deteriorat el seu aqüífer. La saturació humana que això ha significat només s'ha vist suavitzada per l'enèrgica actuació de les associacions de veïns que han convertit en barris habitables allò que haurien pogut ésser autèntics guetos d'emigració econòmica.

La demarcació de Tarragona és de les que encapçalen els índexs més alts de tot l'estat en l'aparició de tumors cancerígens, segons estadístiques del propi ministeri de sanitat.

Però no solament els aqüífers i les persones s'han vist afectades per aquests canvis en el medi ambient. És fàcil observar la constant desaparició d'insectes, rèptils i altres espècies comunes al nostre territori. Aquests animals junt amb altres espècies de la flora comarcal són el termòmetre que ens indica la qualitat del nostre oxigen o de la nostra aigua. També els arbres fruiters necessiten la constant vigilància amb plaguicides per poder conservar la collita, i en alguns casos els fruits, sense arribar al punt de maduració, comencen a caure o a descompondre's interiorment.

Totes aquestes qüestions constatables

per qualsevol convilatà haurien de fer-nos reflexionar de la mateixa manera que fa anys la precària situació laboral va portar la creació dels sindicats o la malmesa naturalesa centreeuropea va fer néixer els moviments mediambientalistes europeus.

Pensant en el futur, creiem que ja no es poden donar més passos en fals i saturar més el territori. Malmetre el nostre patrimoni cultural, arquitectònic i natural, creiem que ens portaria al suïcidi com a poble i col·lectiu humà.

Desnaturalitzar els nostres carrers i convertir-nos en una urbanització a l'estil de la veïna urbanització Portugal no creiem que sigui la millor aposta de futur.

Per altra banda, sabem també que l'empresa Barranco Concept, promotora de la urbanització de la Mussara, té encara contactes aquí a Catalunya i concretament amb la nostra administració local a la qual va convidar el passat estiu a visitar les seves instal·lacions holandeses. Si la Generalitat és respectuosa amb la

seva pròpia normativa no caldria patir per algunes de les actuacions que grups financers internacionals, com Barranco Concept, pretenen al territori català, però la manca de sensibilitat i la sordesa que el conseller Puig té amb els seus propis assessors, ens fan estar vigilants de les actuacions urbanístiques que es puguin produir.

Sempre hem pensat que la via de subhastar el territori a fi i efecte de pal·liar els déficits existents en altres àrees era una via suïcida, sobre la qual hem informat abastament.

Per altra banda, la idea de formar part d'un Parc Natural, lluny de semblar-nos un reguitzell de prohibicions, l'entenem com l'obtenció d'un segell de qualitat territorial que, sense malmetre el patrimoni, podria aixecar l'economia local. Per la nostra ubicació geogràfica, podríem tenir la clau de la porta d'entrada al Parc Natural de les muntanyes de Prades.

Qualsevol administració que opti en aquest sentit pensem que hauria de tenir la col·laboració necessària de tots els vilatans i de les administracions supramunicipals a fi i efecte que també la comarca en sortiria beneficiada.

Ben al contrari, si l'opció de futur passa per la desnaturalització del nostre patrimoni, la supeditació als interessos immobiliaris foranis i el secretisme de fets consumats que altres vegades hem viscut, creiem que el poble i la comarca haurien de respondre-hi.

Pensar en el futur significa no hipotecar el present i tenir sentiment de col·lectivitat que vol seguir gaudint d'allò que hem heretat.

Estaria bé que el debat i la contrastació d'opinions fossin la millor eina per a construir el poble de TOTS i no el d'UNS enfront dels ALTRES.

D'ençà de la nostra fundació el debat ha estat obert, malgrat que moltes vegades ens ha faltat interlocutor.

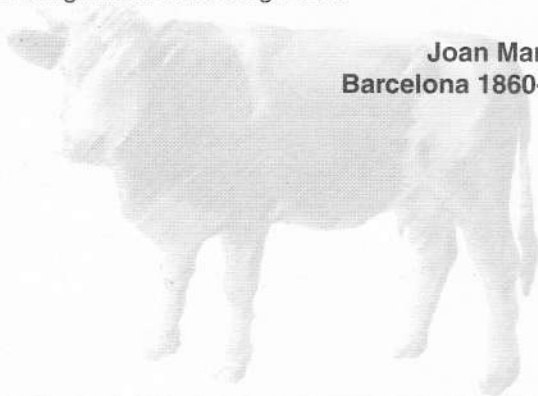
Records de quan era jove

Recordo que una vegada em varen deixar un llibre de poesies i en ell hi havia "La vaca cega". A mi sempre m'ha agradat la poesia, llegir-ne, i també m'atreveixo a fer-ne. Suposo que això ja es deu portar de petit; la poesia de "La vaca cega" em va impactar molt, i com que sóc una mica sentimental pensava en el pobre vailet i la vaca; el pobre noi, quin remordiment deuria tindre pensant que l'havia deixada cega, si pogués fer alguna cosa... i com si el vailet fos jo, em va sortir aquesta poesia:

La vaca cega

Topant de cap en una i altra soca,
avançant d'esma pel camí de l'aigua,
se'n ve la vaca tota sola. És cega.
D'un cop de roc llançat amb mala traça
el vailet va buidar-li un ull, i en l'altre
se li ha posat un tel; la vaca és cega.
Ve a beurar-se a la font com ans solia,
més no amb el ferm posat d'altres vegades
ni amb ses companyes, no; ve tota sola.
Ses companyes, pels cingles, per les comes,
pel silenci dels prats i la ribera,
fan dringar l'esquellot, mentre pasturen
l'herba fresca a l'atzar... Ella cauria.
Topa de morro en l'esmolada pica
i recula afrontada... Però trona,
i baixa el cap a l'aigua, i beu calmosa.
Beu poc, sens gaire set. Després aixeca
al cel, enorme, l'embanyada testa
amb un gran gesto tràgic parpalleja
damunt les mortes nines i se'n torna
orfe de llum sota del sol que crema,
vacil·lant pels camins inoblidables,
brandant llànguidament la llarga cua.

Joan Maragall
Barcelona 1860-1911

- Ferro
- Alumini
- Inox

Tel. 977 31 80 97
75 68 93
670 45 59 04

EL VAILET I LA VACA CEGA

Sóc el vailet de la història
que un mal dia va tirar,
un roc a una vaca rossa
i cega la va deixar.
No ho feia amb mala traça
ni tampoc mala intenció,
jo, sols volia espantar-la
però... va anar de debò.
N'era una vaca poc grossa
molt bonica i elegant,
quan passava amb ses companyes
anava sempre davant.
Jo volia que marxés
de la vinya del padrí,
una de tendra i jove
on es feia força vi.
Pobra vaca, quina pena!
gairebé em fa plorar,
quan la miro com camina
i ensopega per anar a beurar.
Ja no veu el sol com brilla
només en sent l'escalfor,
ni tampoc les flors i l'herba
sols els perfums i el sabor.
Penso de nit i de dia
com la podria ajudar?
Si ella fos una persona,
li donaria la mà.
Si conegués algun metge
que l'ull de la vaca curés
de tot cor la hi portaria
perquè així em perdonés.
Seré sempre el seu amic
i amb goig l'acompanyaré
a pasturar i a beure aigua
el camí li ensenyaré.
I vosaltres que el poema
de la vaca heu llegit,
perdoneu aquest vailet
que ho demana en un escrit.
No ho vaig fer amb mala traça
ni tampoc mala intenció
jo sols volia espantar-la
però... va anar de debò.

Maria Rufina

l'opinió

FELICITACIONS I FELICITAT

Acabo de rebre la primera felicitació nadalenca. Miro el calendari i veig que encara no hem acabat el mes de novembre. Sempre hi ha hagut impacients, amb tots els respectes sigui dit. Quan ho faig notar al meu amic, em replica:

—Veuràs, no estic segur que ens tornem a veure abans de les festes i no voldria que em passés com l'any passat, que esperant em vaig quedar sense felicitar-te.

—Però, em resulta molt més gratificant saber que desitges per a mi el millor que no el fet que m'ho manifestis verbalment. Hi ha un llenguatge del cor... I en canvi a la llengua se li fa dir...

De camí cap a casa, penso que, encara que el meu amic em desitgi el millor, m'hauria agradat que hagués resultat més concret; posats a fer, hauria pogut ben bé dir-me què era el millor que em desitjava. Una vegada que ho vaig preguntar a qui em felicitava, em va dir:

—Doncs, treure de la rifa, per exemple...

Vaig pensar que jo no m'hauria escollit el mateix "menú". L'amor, la pau, l'alegria, el goig de sentir-me solidari, el cultiu de les arts, etc., etc. i un llarg etc., haurien passat davant del diner. Treure de la rifa no hauria estat el millor. Potser ni tan sols hauria estat bo per a mi.

Però posats a somniar, tot anant cap a casa, vaig pensar... Què faria si em toqués la grossa? Quants milions són? Doncs, posats a fer, que em toqui tot el que es pot treure. No val la pena d'embutir-se la boca per poc pastís. El primer que faria fóra llogar un avió i anar-me'n a Chiapas, per exemple, que és un territori que he sentit anomenar, i portaria tots els infants en edat escolar i els posaria a les nostres escoles. I tornaria a sentir des de casa les rialles dels infants, perquè els de Chiapas, encara que potser han oblidat el riure, el tornarien a recordar, tot just sentir-se tractats com a persones. I després, m'arribaria fins a l'Arquebisbat i els diria que si em donaven la Planeta, jo estaria disposat a construir-hi una llar per a jubilats. I el carrer Nou es tornaria a veure ple de persones, que sentirien el goig de viure i "d'estimar i de prendre el sol". És clar que abans hauria anat al tros de la carretera del David, (per a mi sempre serà el del David, el gran, vull dir— queda bé això de David el Gran, veritat? Veieu, l'ordinador, si ho és de savi? Ell mateix ha posat les majúscules...) i hi faria un pàrquing... un poble per als cotxes, vull dir. I llavors el carrer Nou fóra un carrer per a les persones... I cada cosa al seu lloc. També faria reconstruir el campanar. De casa estant veig com els coloms se l'acaben de "cruspir". Hi ha coses que tan sols poden passar a Vilaplana: un poble que corre el perill de quedar-se sense campanar perquè se'l mengen els coloms! Ja tinc títol per a una narració ben original. Després, manaria als amos del dipòsit de "gaoil" que hi ha a la carretera nova (que sempre serà la carretera nova, però que ja valdria la pena que l'arreglessin perquè ja és ben vella, ja que s'ha gastat abans la carretera que el seu nom) que omplissin el dipòsit dels tractors dels pagesos gratuïtament mentre visquessin. Bé, i llavors, com que ja se m'acaba el paper i a vosaltres potser la paciència, llavors convocaria una reunió de tots els veïns perquè tothom pogués dir el que creu que convé al poble...

Bé, ja veieu si en faria de desgavell si tragués de la rifa. Potser però això, val més que no la tregui. I abans no se m'acabi el paper, us desitjo el millor a tots per a aquestes festes nadalenques.

Que què és el millor? Doncs potser que traguéssiu de la rifa, quan ja haguéssiu fruit de l'amor i de la pau i de la solidaritat, i de tots els tresors del cor i de l'esperit... Amén.

Jaume Mariné, el del Corraló

espiritualitat

ELS CAMINS DE BETLEM

Josep i Maria per Nadal fan un camí:

és el camí de l'Amor

"Tindràs un Fill, li posaràs el nom de Jesús"

Els àngels del cel per Nadal fan un camí:

és el camí de l'alegria

"Glòria a Déu a dalt del cel i als homes pau"

Els pastors per Nadal fan un camí:

és el camí de l'esperança

"Arribem-nos a Betlem a veure això que ha passat"

Els Reis d'Orient per Nadal fan un camí:

és el camí de la llum

"Hem vist la seva estrella i venim a presentar-li el nostre homenatge"

LA SUMA D'AQUESTS CAMINS ÉS LA PAU

La humanitat durant 2000 anys ha anat recordant els camins de Betlem.

Però, quin amor practica?

quina alegria desitja?

quina esperança busca?

quina llum segueix?

Com és que els CAMINS DE BETLEM encara no són els CAMINS DE PAU?

EL PAPA JOAN XXIII

Angelo Giuseppe Roncalli, el futur papa Joan XXIII, va néixer al poble de Sotto il Monte, de la diòcesi de Bergam, el 25 de Novembre de 1881, fill d'una família nombrosa i senzilla de pagesos.

L'any 1904 fou ordenat sacerdot.

L'any 1925 fou consagrat bisbe.

L'any 1953 fou designat Cardenal. Aquest mateix any va visitar la Basilica de Montserrat.

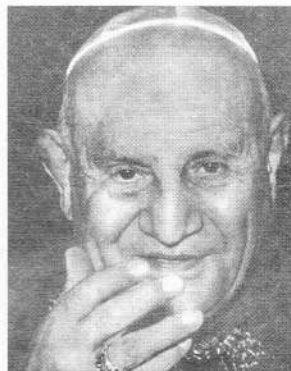
L'any 1958 fou elegit papa.

Va escriure vuit encíclics, entre les quals cal ressaltar "Mater et magistra" (1961) i "Pacem in terris" (1963).

El 21 d'octubre de 1961 va convocar el Concili Vaticà II.

Joan XXIII va morir el 3 de juny de 1963, dilluns de Pentecosta "acompanyat d'una gran tristesa de tot el món catòlic i no catòlic". L'historiador Antoni Pladevall diu: "El que el nostre Sant Pare farà avui 3 de setembre d'aquest Any Jubilar 2000 no serà altra cosa que oficialitzar l'opinió de santedat i bonhomia que a tots ens va deixar el papa més popular dels temps moderns".

Sr. Rector

activitats

HISTÒRIA DELS MAQUIS

Josep Sánchez Cervelló, professor d'Història de la Universitat Rovira i Virgili, va dissertar sobre el significat del moviment <<Maqui>> a l'Estat espanyol. Un moviment milicià que ha estat silenciàt de forma sistemàtica fins pràcticament als nostres dies. S'ha convertit paulatinament en un tema tabú, o com a mínim, en una part molt desconeguda o confusa del nostre passat més recent.

La perspectiva històrica i social sobre els Maquis ha estat visionada, recordada i escrita fins ara des de l'òptica dels vencedors de la Guerra Civil que els ha atorgat reiteradament el qualificatiu de simples lladres, bandolers o pistolers. Encara que no es pot negar que els Maquis, en algunes ocasions, havien de robar per poder sobreviure en un medi tan hostil com són les serralades muntanyoses i sense pràcticament el suport de ningú, aquesta percepció simplista no aclareix una sèrie d'interrogants, que es plantegen sobre aquest moviment milicià, com ara: qui van ser els maquis? Què van representar dins de la societat del seu temps? Com es financiaven i per on es movien? Com s'estructuraven i desenvolupaven les seves estratègies guerrilleres? Quins objectius i quina finalitat tenien? Quines han estat les principals conseqüències de la seva lluita de milícies sobre el nostre devenir democràtic?, que durant la conferència es van anar desvetllant.

Segons Sánchez, els **Maquis van ser en essència un moviment milicià que per les seves conviccions polítiques, properes als ideals republicans o a altres forces d'esquerra, van lluitar, des de principis del 40 fins pràcticament al 52, contra el règim dictatori-**

al franquista, parapetats en diversos indrets muntanyosos de l'Estat espanyol ja que per diverses circumstàncies no havien pogut fugir de la Península.

Del lloc on vivien, es resguardaven, planejaven i tiraven endavant l'estratègia guerrillera és d'on arranca precisament l'origen del mot <<Maquí>> ja que en llengua corsa «maquia» significa: muntanya baixa, densa i intrincada. Des allí, precisament, sota l'empar i la salvaguarda de la inextricable muntanya peninsular, aquest moviment de milicians va intentar amb totes les forces del seu esperit mantenir els seus ideals polítics fins al final.

Un final que no va arribar a bon port per tres fets fonamentals. En primer lloc, els Maquis havien de lluitar contra una dictadura repressora que negava ferotgement l'individu tot dret a l'expressió, associació i difusió de les idees, i que tenia com a força real i simbòlica la Guàrdia Civil que va ser la causant de nombroses baixes a les files milicianes. En segon lloc, hi havia molta desunió i picabaralles entre les diverses forces de la pròpia esquerra tant de l'interior del país com d'Europa. I, per últim, no van tenir, ni l'ajuda ni el vist i plau de la immensa majoria de la societat espanyola del seu temps -cosa que sí va succeir, per exemple, a França contra l'ocupació nazi- pel fet que la Guerra Civil havia deixat una profunda i trista estela d'abatiment, angoixa, pobresa, incomunicació, insolidaritat i, sobretot, por, que era molt difícil d'oblidar i de poder de superar.

Malgrat tot això, i gràcies en part a aquells milicians, anomenats <<Maquis>> i a la seva persistent i abnegada lluita, es van poder salvaguardar i transmetre un certs valors democràtics dels quals, avui en dia, en som usufructuaris.

Pitxi

PRESENTACIÓ DE L'AGENDA LLATINOAMERICANA I MUNDIAL 2001

Pere Casaldàliga, català-brasil·ler, poeta i bisbe, un dels màxims exponents de la teologia de l'alliberament és l'impulsor d'aquest instrument que serveix de pont d'un món amb un altre món, el dels exclosos amb els dels que els sobra de tot. Són les veus del Sud, dels oprimits i dels exclosos, que ens por-

Pàtria Gran i Pàtria Mundial

ten la seva realitat mitjançant aquesta Agenda Latinoamericana i Mundial.

Una Agenda que és molt més que una agenda, i se'n dona resposta només a l'obrir la primera pàgina, on diu: "És el llibre llatinoamericà més difós cada any dins i fora del continent". I passant pàgines veiem un escrit que tampoc el trobarem a cap més altre llibre o difícilment el podem trobar, que diu: "Aquesta agenda-almanac-anuari és propietat del Poble llatinoamericà, que dona permís per copiar, citar, reproduir, multiplicar i difondre els materials aquí continguts".

Hi ha més de 60 articles, i aquí a Catalunya s'enriqueix amb altres articles, adaptant unes mateixes causes

Pg. La Mussara, 1
Vilaplana del Camp

PINTURA DECORATIVA
Josep Ma. Garcia

Tel. 977 81 50 78

Llums Baget C.B.

Racona, 11 • 43204 REUS
Tel./fax 977 34 08 79 • Mòbil 609 75 71 57

que aquí són més palpables. És ben plural i diversa, hi escriu gent de tot color però amb un objectiu comú. Aquí a casa nostra hi podem trobar articles d'en Quim Pla (que vingué a Vilaplana a presentar el llibre traduït del seu company en Quim Vallmajó: *L'Evangeli d'en Quim. Una vida per Ruanda*), un poema del gironí Sebas Parra, Joan Gomis, president de Justícia i Pau, Arcadi Oliveras, Manuel Vázquez Montalbán, Xavier Joanpere i molts d'altres.

Aquesta agenda neix l'any 1992, i ja en fa 7 que es tradueix al català. Neix arrel d'aquell famós aniversari, el del "Descubrimiento de América" o de l'"Encubrimiento de América" o de "los 500 engaños". On 60.000.000 de nadius foren assassinats cruelment i els robaren les terres, i se'ls continua robant. I tots d'alguna manera hi participem, en aquest genocidi.

L'Agenda cada any té un lema. El lema d'enguany és l'Altra Mundialització, no la mundialització que ens venen, sinó la mundialització solidària i compromesa.

Aquest any com a novedós hi ha la incorporació del mapa Peters. Mapa realitzat per Arno Peters, historiador alemany que va publicar el 1974 un mapamundi amb la finalitat de corregir les distorsions habituals de les superfícies, tot mantenint la fidelitat de l'eix nord-sud i la fidelitat de la posició real respecte de l'Equador per donar una bona orientació. Ja que el mapa Mercator va ser pensat sobretot pels navegants, però resulta que s'ha utilitzat també a nivell educatiu. I al Mercator els pobles del Sud són molt més petits que els pobles del Nord, per tant, fins i tot amb això ens han enganyat. Així doncs, una manera d'explicar l'altra mundialització és a través del mapa Peters.

Aquesta Agenda s'edita ja a uns 28 països i en 10 idiomes. A Catalunya aquest any se n'han fet 5.200 exemplars. L'any passat es feren cap a una cinquantena de presentacions i hi participaren 7 grups de teatre. D'aquesta manera l'Agenda es converteix amb una gran campanya de sensibilització. És un instrument pedagògic per construir la cultura de la solidaritat i no té cap finalitat de lucre.

Compreu-la i veureu el que hi ha.

Dolors Joanpere

VISITA DE MARCOS RAMÍREZ VARGAS, ALCALDE DE CANTABAL (GUATEMALA)

Després de 36 anys de resistència i de lluita armada a Guatemala contra la dictadura militar més repressiva d'Amèrica Llatina, la Unitat Revolucionària Nacional Guatemalenca (URNG) va aconseguir el 29 de desembre del 1996, la firma de la pau, llargament negociada i en favor de les majories.

Durant els anys setanta i vuitanta, la repressió militar contra els indígenes va causar més de 200.000 víctimes i els camperols maies es van refugiar en les anomenades Comunitats de Població en Resistència (CPR), a les muntanyes, de les quals Marcos Ramírez en fou dirigent.

El conjunt dels Acords de Pau comprenien més de 400 compromisos d'estat, que havien de servir per avançar cap a la construcció d'una democràcia real, participativa i amb justícia social. Això significa configurar un estat d'una nova unitat nacional fundada sobre el reconeixement ple de la conformació multicultural, plurilingüe i multiètnica, que és l'hereva d'un ric llegat, però subjugada, des de sempre, sota un esquema de racisme i discriminació cultural, política i econòmica.

Després de mig segle de militarització sota un estat marcadament contrainsurgent, que no ha admès la mínima opo-

Caixa Tarragona

sició real, Guatemala comença a caminar cap a la construcció d'una vertadera oposició democràtica àmplia, mitjançant un procés d'organització que condueixi a impulsar els canvis que necessita. Amb un panorama en què la cultura democràtica i l'estat de dret s'han de construir pràcticament a partir del no-res. Aquesta nova etapa tanca formalment quatre dècades de terrorisme d'estat i d'impunitat, però la superació d'aquesta situació exigirà l'acompliment rigorós de tots els acords firmats, la qual cosa no serà un camí de roses, ja que tots els sectors més recalcitrants de l'exèrcit i l'oligarquia encara són poderosos i implacables.

El paper de la solidaritat internacional és fonamental, i ha de donar suport decidit i constant a totes les lluites que el moviment sindical, popular, indígena, de dones... desplega en cada finca, fàbrica, barri marginal, escola i comunitat.

Cal donar suport a la llarga lluita revolucionària de Guatemala per la seva dignitat.

I buscant aquest suport va arribar a Catalunya, Marcos Ramírez Vargas, alcalde per l'ANN (Aliança per a una Nova Nació). Aquesta plataforma es va convertir en la tercera força política del país a les eleccions generals que es van celebrar a finals de l'any passat. L'ANN aplega els diversos partits d'esquerra i antics membres de la URNG, la guerrilla que durant anys va estar lluitant en defensa dels drets dels camperols indígenes.

Per Marcos Ramírez ser escollit alcalde li fou més senzill que no pas tirar endavant el govern del municipi, ja que arreu del país hi ha hagut una retallada del 25% dels pressupostos que constitucionalment haurien de ser per als municipis i això ha fet que de set projectes aprovats, només en puguin tirar

endavant un. Però el pitjor de tot és que les retallades d'aquest tipus només afecten els ajuntaments que estan governats per partits de l'oposició, ja que els que pertanyen al partit del govern no tenen aquests problemes.

L'Ixcán té 173 comunitats, amb una superfície de 1.500 quilòmetres quadrats i prop de 71.000 habitants. No hi ha cap hospital. La immensa majoria de carreteres no estan asfaltades, les comunicacions són molt difícils i això limita les possibilitats de comerciar. A més les últimes pluges s'han endut alguns ponts que són imprescindibles i que l'Ajuntament no pot reparar amb els recursos que té. No hi ha subministrament elèctric, fa molt temps que el reclamen i no n'obtenen resposta. I, a més, amb la contradicció que l'Ixcán té una gran riquesa, però només se n'aprofiten les grans empreses de fusta i les petrolieres, i els guanys no es queden al municipi.

Dolors Joanpere

EXPOSICIÓ SOBRE EL POEMA D'EDUARDO GALEANO "LOS NADIES"

Exposició realitzada pel Comitè Òscar Romero i amb la col·laboració de Justícia i Pau de Girona, Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, Generalitat de Catalunya, Amnistia Internacional i GES.

Aquesta exposició estigué a la Sala Parroquial de Vilaplana del 27 al 29 d'octubre i constava d'una sèrie de plafons amb fotografies representatives dels "Nadies". Aquells que són el reflex de les dades següents:

Al nostre món hi ha més de 1.800 milions de persones que viuen en situació de pobresa extrema.
200 milions de nens treballen com a esclaus.

30 milions d'emigrants il·legals.
2 milions de nens i nenes que moriran aquest any als països del Sud a causa de malalties evitables.
1 milió de víctimes mortals dels conflictes ètnics a Ruanda.
9 milions i mig de malalts de SIDA a l'Àfrica subsahariana.
200.000 nens que viuen als carrers del Brasil.
500.000 prostitutes infantils a Tailàndia i Filipines.

I com diu Pere Casaldàliga:
*Mentre hi hagi algun ningú,
tots serem ningú,
sense excepció...*

Dolors Joanpere

Josep Tost

QUEVIURES i
TRANSPORTS

Dr. Mallafre, 12
Tel. 977 81 50 87
VILAPLANA

Dietètiques Cabré, C.B.

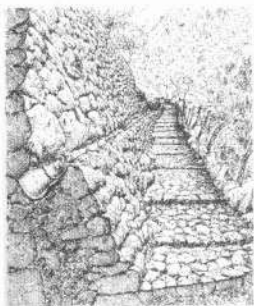

- ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
- HERBORISTERIA
- CONSULTA NATURISTA

C/ Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

XERRADA

ELS VELLs CAMINS: LES VIES DE LA MEMÒRIA EN PERILL

La necessitat de preservar part de l'herència del passat va molt més enllà de consideracions romàntiques o sentimentals i connecta amb dos conceptes que seran essencials en les societats del

nou segle: cultura i patrimoni. En un món tendent a la globalitat es fa cada vegada més important reconèixer-se a partir d'allò propi i evitar així caure en l'homogeneïtzació que, a més de ser empobridora, pot resultar anòmica. Cultura, sentit i identitat van de la mà, i el patrimoni és el referent de la memòria, és a dir, el que permet construir identitats, o reconstruir aquelles conflictives o mal estructurades. És en aquest context on els humils camins cobren tot el seu sentit. A més d'evidents raons històriques, culturals i educatives per a la seva conservació, els antics camins constitueixen un patrimoni imprescindible per reconèixer el funcionament i l'estructura dels nostres territoris en el passat. Però difícilment es valora allò que es desconeix i, desgraciadament, els inventaris de camins tradicionals són escassíssims, per no dir quasi inexistents al nostre país (la majoria de les vegades

no s'inventaria més enllà dels camins i pistes aptes per a vehicles de quatre rodes). Per tot això resulta de vital importància abordar d'immediat l'elaboració d'inventaris de camins tradicionals. És oportú recordar que, freqüentment, és el propi inventari i la seva catalogació el que crea el patrimoni, és a dir, el que dota d'identitat i significat els objectes, i el que en possibilita la posterior protecció.

El desconeixement i l'absència de reconeixement legal dels antics camins els ha deixat a mercè de la ignorància destructiva de nombrosos agents, entre els quals sobresurt la pròpia administració; tot això a pesar de gaudir d'inalienabilitat, imembargabilitat i imprescindibilitat com a béns públics que són. Cal recordar que, a causa de la seva particular naturalesa jurídica com a béns demaniais, els antics camins d'ús públic no tenen perquè estar registrats, ni tan sols tenen perquè aparèixer en documents com el cadastre (la funció del qual era i és una altra molt diferent), i fins i tot el fet que apareguin com privats en la descripció registral d'una finca no és un element decisiu, ja que la fe pública registral no empara la descripció de la realitat extraregistral de la finca inscrita.

A excepció de les vies pecuàries (Llei 3/1995 de 23 de març), el desemparament legal en el qual es troben els camins històrics i tradicionals demana urgentment una llei de camins que vagi més enllà de possibles regulacions d'accés motoritzat al medi natural (Decret 166/1998 de 8 de juliol de la Generalitat de Catalunya). Cal reconèixer el valor patrimonial del viari

tradicional i la seva definició legal com aquelles vies per les quals ha transcorregut tradicionalment el trànsit públic de persones i mercaderies; per iniciar-ne urgentment la classificació d'acord amb la constatació del seu ús públic, ja sigui a partir de documentació d'arxiu o a partir del coneixement i experiència constataada de la població del lloc.

D'altra banda, cal tenir present que els camins tradicionals, a més de valuósissims instruments per a comunicar i fer reviure la història dels nostres territoris, constitueixen un valuós recurs capaç d'atreure un turisme sensible i motivat pel patrimoni, entenent-lo en un sentit ampli, és a dir, tant el natural com el cultural, històric o monumental. Cal recordar també que el senderisme és sinònim de caminar per fruir observant, per descobrir, per conèixer, per apreciar, en definitiva, per valorar. L'activitat senderística és, en essència, una pràctica lúdica de relació amb el patrimoni, és a dir, amb tot allò «que val la pena mirar».

Donada la gravetat i la urgència de la situació -la majoria de coneixedors de traçats i d'usos de camins tenen una edat molt avançada-, i considerant els valors i les funcions que encara poden acomplir els antics camins, semblaria raonable que tant les persones sensibles al patrimoni i llur identitat local, com els responsables públics i agents privats interessats en les possibilitats d'un turisme respectuós amb el territori, abordessin sense dilació la defensa i estudi d'aquest patrimoni.

Rafael López Monné
(Geògraf i fotògraf)

L'Agenda de Terrasud

... **Divendres 12 de gener** a 2/4 de 10 del vespre a la Sala Parroquial Xerrada Col·loqui:

"Catalunya sota el franquisme" a càrrec d'**Andreu Mayayo**, professor de la Universitat de Barcelona.

Xerrada homenatge a Ramon Trilla (el Valent de l'Aleixar)

... **Divendres 26 de gener** a 2/4 de 10 del vespre a la Sala Parroquial Xerrada Col·loqui:

"El desenvolupament del territori" a càrrec de **Pep Riera**, excoordinador nacional de la Unió de Pagesos de Catalunya.

L'equip de govern diu no a la dimissió del subdelegat

En la sessió ordinària del Ple de l'Ajuntament de Vilaplana celebrat el passat 6 d'octubre es va informar de la moció rebuda per fax de la Unió de Pagesos sobre la càrrega policial davant de la "Compañía Logística de Hidrocarburos" (CLH), en la qual es demana responsabilitats per la brutal actuació de les forces d'ordre públic contra els pagesos que es manifestaven pacíficament davant de les instal·lacions de CLH, exigint la dimissió del Subdelegat del Govern Central a Tarragona, Raul Navarro. Durant el debat el primer tinent d'alcalde va argumentar que demanar la dimissió del Subdelegat del Govern era massa fort per si mai necessitàvem algun favor. I l'alcalde va expressar que en el fons podia estar-hi d'acord però que s'ho volia rumiar i parlar amb altres companys per saber què pensaven fer. Davant d'aquests arguments tan poc solidaris amb els pagesos, ens preguntem quin favor podem rebre d'un personatge que utilitza la força per carregar contra la nostra gent i les mans per tapar-nos la boca, actituds que van en contra de les llibertats i ens recorden uns temps que creïem superats.

Gràcies a la lluita de companys com el Pere Guinovart apallissat a Tarragona i de Pep Suñé, que no el van apallissar per equivocació, i a les mobilitzacions realitzades per la Unió de Pagesos, s'ha portat al sector molts beneficis en favor de tots, i no només econòmics, en concret a Vilaplana quants milions han entrat durant aquests darrers deu anys? Oi, que aquests ingressos sí que han estat un bon favor per a TOTS!!! L'equip de govern que durant el ple no tenia clar què fer davant la moció va demanar un ajornament per buscar consell i pensar què votarien. Per aquest motiu no van voler incorporar-la a assumptes sobrevinguts per considerar que havia entrat tard i no tocava.

Després d'uns dies ens convoquen a l'Ajuntament per explicar-nos que el model de moció que presentaran al pròxim ple és la del Consell Comarcal del Baix Camp, consensuada per tots els partits polítics representats, menys el PP que es va abstenir. Cal recordar que CIU governa al Consell Comarcal i que a la vegada necessita els vots del PP per governar a Catalunya. I el Subdelegat del Govern és del PP. La nostra posició va ser ferma i contundent que votaríem la moció més beneficiosa i convenient per a Vilaplana, independentment que estigui consensuada. Entenent que la moció d'Unió de Pagesos reunia les condicions, ja que durant els fets hi havia dos vilaplanencs que varen ser represaliats per la policia **nazional**, obeint ordres d'un càrrec polític que no respecta els acords amb el sindicat que ell mateix va proposar i acceptar la nit abans.

En la sessió extraordinària que es va celebrar el 15 de novembre en el punt 5 de l'ordre del dia es va votar la moció del Consell Comarcal presentada per PSC-CIU. Prèviament a la votació el nostre grup va preguntar què: què hauria d'haver passat el 29 de setembre davant de les portes de CLH per demanar la dimissió de Raul Navarro. L'Alcalde va

respondre que lamentava els fets però que votarà a favor de no demanar la dimissió del Subdelegat, perquè no li sembla bé pactar a Reus una moció i a Vilaplana votar-ne una altra i que ell no té constància que cap Ajuntament del Baix Camp hagi votat a favor de demanar la dimissió. El futur alcalde manifesta que la moció que presenten és la més **adequada** als fets, i per tant la més **correcta**. L'Anna diu que quan un és a baix pensa que faria unes coses que no pot fer quan és a dalt. A la Carme li sembla bé el que ha dit el seu portantveu. Informem els presents, especialment a l'equip de govern, que el Ple de l'Ajuntament de Maspujols ha aprovat la moció de la Unió de Pagesos de demanar la dimissió del Subdelegat del Govern a Tarragona.

Nosaltres unànimement reiterem els arguments anteriors: cal ser contundents a l'hora de defensar les llibertats, per les quals tants sofriments i esforços s'ha hagut d'esmerçar, i aquest acte involucionista no el podem deixar passar per alt. El resultat de la votació de la moció del Consell Comarcal presentada per PSC-CIU va ser de 4 vots a favor i 3 en contra.

El resultat de la votació de la moció de la Unió de Pagesos presentada per UV-ERC acord municipal va ser de 3 vots a favor i 4 en contra.

Tomas Bigorra, Ricard Llauredó i Jaume Cabré

CAJA MADRID

inventari lexicològic de «l'orinal dels déus»¹

CAPÍTOL I

Aprofitant l'avinentsa i abans d'entrar en matèria, he d'agrair encara una vegada a l'equip redactor de «Lo Pedrís» que tingui la gentilesa de convidar que la meua font d'inspiració poètica, personificada en Calíope, musa de la poesia èpica, descendeixi de les altures de l'Olimp per discórrer per les pàgines de tan lloable revista.

El propòsit del present escrit és comunicar-los que tinc la pretensió de fer un petit inventari lèxic de la parla del seu poble: Vilaplana, de la qual Oleguer Huguet i Ferrer, sens dubte, un dels poetes més llorejats de la vila, digué:

<< Vilaplana, sense arribar prou bé ni a plana ni a vila, constitueix, per als muntanyencs, la representació immediata i seductora del Camp >>

En principi, i si la imprevisible i capritxosa Fortuna així ho permet, la intenció és que aquest recull d'idiolectes vilaplanecs surti publicat religiosament cada canvi estacional, que en aquestes latituds i longituds significa de forma matemàtica el 21 de cada trimestre de l'any.

Suposo que es preguntaran els motius que m'impulsen a emprendre aquesta iniciàtica aventura i més, en aquest allunyat indret rural, essent com sóc de la magna Barcelona, cap i casal de Catalunya. Doncs bé, intentaré que la musa inspiradora dicti i guiï les meves paraules per tal d'esbanir-los de l'enjollit.

Tot començà, com tota bona història, al

mes de l'estació florida. Un servidor deambulava plàcidament per una formosa i florida vall on el perfum de farigoles i espígol omplia l'aire; on podia albirar la majestuositat de cingles rogencs i de pregones coves encantades, en les quals la verda heura s'arrapava sobre una esponjosa molsa; on es podia escoltar una dolça melodia que entonaven els ocells encimbellats a les branques d'un centenari roure; i on, a tots aquests encants naturals, s'hi sumava l'encisador so de les aigües d'un serpentejant i angost rierol de llunts pedres que, pel que vaig esbrinar molt més tard, tenia de nom <<Les Tosques>>.

Tot això confluïa en aquest idíl·lic paisatge quan, de sobte, vaig escoltar una insòlita conversa que, coincidències de l'atzar, havia d'unir indefectiblement el seu destí amb el meu. Era tan estrany i tan suggeridor per a mi aquell llenguatge que no poguí resistir la temptació de transcriure'l fil per randa:

«-**Mal vinatge la canalla**, avui ens la fotrà. **Vatualisto**, espero que vingui **alego**, **sisqueres** arribés a l'hora de menjar -No **frigolis més**, ni siguis tan **gormand** home, ja farà cap. -És que aquesta xiqueta em treu de **polleguera**, és que no té ni xo ni arri -No t'hi capfiquis, ja saps que abans de venir **dóna més tombs que unes debanadores** i que com diu el refrany **qui canalla admet, cagat se'n lleva**. Va dona va, no la defensis **aixins es veigés arrossegada per un canyar mal podat**.»

A partir d'aquest precís instant, vaig començar a recopilar amb perseverància un petit inventari lèxic que de forma gradual sortirà a la llum a la revista que ara tenen a les seves mans, i per ser més concret, a les pàgines d'aquest apartat.

Tanmateix, penso fermament, benvolguts i benvolgudes lectors, que, sense la seva inestimable participació i ajut, l'inventari no tindria gaire sentit. És per això que els prego i encoratjo que, a partir d'ara mateix, -ja poden córrer a buscar la ploma - participin activament del futur projecte lingüístic.

Un servidor, que es posa abnegadament a la seva total disposició, aportarà, si vostès ho troben adient i m'ho permeten, és clar, el seu granet de sorra col·laborant en la tasca de recollida, ordenació i sistematització d'aquest breuari terminològic autòcton.

El diccionari, perdonin la petulància del nom, hauria de consistir, des de la meua òptica, en un recull de frases fetes, dites, locucions, girs lingüístics, modismes, lèxic específic o especialitzat... en fi, i per entendre'ns, qualsevol grup de paraules o paraula que utilitzin en la parla quotidiana de la seva localitat i que creguin que sigui representatiu d'aquest lloable indret. De totes formes, i abans de començar amb el rigor filològic que escau a una tasca d'aquesta magnitud, i per trencar el gel que ens separa, voldria donar-me a conèixer amb unes pinzellades autobiogràfiques.

Em dic Prudenci de Rivarol...

1. Segons fonts consultades, el topònim Vilaplana és rebatejat pel poble veí d'Alforja com: «L'orinal de Déu» ja que una part indeterminada d'alforgencs creu fermament que en aquest primer indret colindant al seu hi plou més sovint i amb més intensitat. Aquesta afirmació meteorològica es fonamenta en el mite que Déu té una certa tendència a afavorir la pluviometria vilaplanenca, en perjudici de l'alforgença. També hi ha alforgencs que varien aquest primer topònim pel de «El racó de l'orinal», ja que Vilaplana té més precipitacions de pluja que Alforja gràcies al fet que la primera està situada en una mena de conca o vall que s'assimila a la forma de l'orinal, on, com sabeu, hi cau una altra mena d'aigua.

construccions

JOAN MESTRE SL

C. Major, 32-3r • 43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 51 73

15 d'octubre de 1921. INAUGURACIÓ DEL PONT DE MALLAFRÈ

(Foto cedida per Jaume Anguera Mestre)

Davant la impossibilitat de desvetllar, de moment, la identitat de tots els personatges, es demana l'ajut dels lectors. Digueu-nos qui és qui i posteriorment publicarem el nom i cognom de tots els personatges.

SOLUCIONS (Per mirar només en cas de molta necessitat)

SOPA DE LLETRES: CREUS, GASPES, MARIÓ, FREDÀ, MAJOR, ROURE, CAMAPRIM, LLOP

PERTRENCAR-SE EL CAP :

ELS BLANCS DESCONFIATS: És qüestió d'anar fent viatges intentant que es compleixi en tot moment que els blancs i els negres estiguin equilibrats o siguin majoria els blancs. La solució més senzilla és: Diem B als blancs, N al negre que sap remar i n als que no en saben:

1r viatge	van n i N	torna	N
2n viatge	van n i N	torna	N
3r viatge	van B i B	tornen	n i B
4t viatge	van B i N	tornen	N i B
5è viatge	van B i B	torna	N
6è viatge	van n i N	torna	N
7è viatge	van n i N		

MISTERI A LA SELVA: És un elefant petit i encara no sap comptar.

breus

EL PUNT/ dimarts 21 de novembre de 2000

L'Ajuntament de Vilaplana rep un premi del concurs SI-LOCAL

*Vilaplana. El projecte que impulsa l'Ajuntament de Vilaplana **Muntanyes de Prades i Montsant cap a la societat economia de la informació 2001-2006** ha rebut un accésit del concurs SI-LOCAL, que concedeix el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat. Aquest concurs guardona els ajuntaments catalans que durant l'any 1999 van fer una millor aplicació de les tecnologies de la societat de la informació. El guardó a l'Ajuntament de Vilaplana està dotat amb 500.000 pessetes. També han estat premiats els consistoris de Barcelona, Terrassa, Lleida i Sant Just Desvern. /EL PUNT

4 de desembre de 2000

El Consell Comarcal del Baix camp ha aprovat un conveni de col·laboració amb els ajuntaments de Prades, Vilaplana, Colldejou i Capafons amb l'objectiu de senyalitzar els itineraris rurals de les muntanyes de Prades.

Aquesta actuació es faria de manera imminent, i està subvencionada per la Generalitat i el Consell Comarcal del Baix Camp.

D'altra banda, el Consell Comarcal i l'Ajuntament de Vilaplana han signat un acord per arreglar el camí de les Tosques. Diu el consell que <<l'estat general del camí és prou deplorable>> tot i que els que el transiten hi han fet algun arranjament. Amb els aiguats d'octubre, però, el camí ha quedat molt malmès.

La quantitat que destina el consell al projecte és de 3.600.000 pessetes i la principal actuació que es vol dur a terme és la pavimentació dels trams més defectuosos.

En defensa de les llibertats i la democràcia

A mesura que el preu del gasoil ha anat pujant i pujant, les petrolieres s'han anat enriquint i enriquint i els responsables polítics, els de "ESPAÑA VA BIEN", engreixant i engreixant. A les butxaques de l'Estat, tot són flors i violes i romaní... gràcies als impostos que graven els carburants.

Però!... Maleït però!!! Els pagesos/es tornen a tocar el voraviu!!!... A la primavera tallem les carreteres, a l'estiu hi tornem i com que el gasoil puja i puja... al setembre concentracions a les estacions CLH.

Però aquesta vegada també han protestat altres col·lectius professionals. Això no es pot permetre. S'ha de fer quelcom perquè la societat no reaccioni. Per exemple, apallissar persones conegudes i reconegudes per la seva trajectòria i dedicació en la defensa dels pagesos i del món rural, servirà d'escarment per a tots aquells/es que creuen en les llibertats.

Davant d'aquest fet involucionista i reaccionari, la Unió de Pagesos demana la dimissió del Subdelegat del Govern Central, Raul Navarro, i sol·licita a tots els Ajuntaments l'aprovació de llurs mocions en aquest sentit.

Junt amb els partits polítics, Universitat, cooperatives, sindicats obrers, AV, ONG, i altres col·lectius convoquem, plegats, una gran manifestació a Tarragona en la qual el rector de la Universitat Rovira i Virgili llegeix un manifest de rebuig contra la brutal i innecessària repressió policial contra unes persones que no feiem altra cosa que manifestar a la societat el nostre rebuig i malestar pels continuats augments del preu del gasoil agrícola que repercuteix negativament en les nostres rendes.

Heu de saber que quan el Subdelegat diu que els pagesos hem incomplert els serveis mínims, MENTEIX. Els serveis mínims pactats amb el subdelegat, i que va proposar, eren de 22 cubes diàries de combustible. Que les cubes sortien de sis en sis per poder-les comptar millor. Que els pagesos començaríem la concentració a partir de les nou del matí i ens enviaria la policia nacional per protegir-nos de possibles agressions.

El 29 de setembre a les set del matí una trentena de pagesos ens concentrem davant d'una de les tres portes que té CLH a Tarragona per rellevar els pescadors que ho feien des d'un parell de dies abans, perquè a les 8 volien bloquejar el port, sortosament per la seva integritat durant les seves reivindicacions no els hi passar res.

A les 9 del matí hora, prevista per començar la nostra concentració, rebem una trucada del Subdelegat advertint-nos que tenim 5 minuts per desconvocar-la i que si no ho fem per pròpia voluntat ho faria la policia. A un quart de deu aproximadament es produeix la primera càrrega amb estirades de cabells i pessics mentre cantem els Segadors.

Només Pere Guinovart, amb el seu tractor, pot passar la barrera d'antiavalots que impedia el pas dels pagesos i tractors que anaven arribant, que ens dividia en dos grups. Els que heu vist les vergonyoses imatges d'aquest dia sabreu per què.

Una vegada el Pere s'uneix al primer grup es produeix una segona càrrega més brutal i innecessària i alhora selectiva vers dos dirigents sindicals "cabeillas" segons el Subdelegat, agreujada pel posterior emmanillament

i detenció d'uns "bultos", segons els agressors, portant-los degudament custodiats a les dependències policials. Acte seguit es produeix una tercera càrrega i els pagesos, amb els braços en l'aire, som allunyats de la porta per tal de no impedir l'accés de les cisternes al recinte.

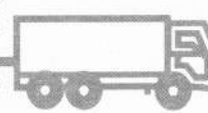
Els fets descrits anteriorment van ser una ensarronada per part del Subdelegat. Quan pactava els serveis mínims, les forces policials havien o estaven fent un llarg camí des de Valladolid per arribar puntuals a la cita de les garrotades.

A Barcelona i a Girona el "ball de bastons" va començar a quarts de dotze. Però el de Tarragona va començar abans. Aquí a més es volia donar un escarment a una gent lluitadora i reivindicativa com som els de fruita seca.

A CLH de Tarragona hi ha tres portes. Nosaltres per poc temps érem davant d'una, per tant en quedaven dues de lliures. Fins a les 5 de la tarda que van marxar amb manifestació vers la Subdelegació, cap cisterna va entrar ni sortir per la porta que havien pactat que romandria tancada.

Volem agrair als pescadors i a les seves dones el suport i la solidaritat en abandonar les barques i fer acte de presència restant a disposició del sindicat. Als companys de Lleida que en un bon nombre també es personaren. A la cinquantena de vilaplanencs/ques que van venir a Lleida i a Tarragona mostrant d'aquesta manera el vostre compromís per la defensa de les llibertats.

Unió de Pagesos de Catalunya
Comitè local de Vilaplana

JOSEP Mª MARINÉ
MIRALLES
ALFORJA **EXCAVACIONS I TRANSPORTS**

Av. Catalunya, 5 3r 1a

Tel. 977 816 489 Mòbil 610 282 029

43365 ALFORJA

VAIG TREURE EL CAP I...

F eia uns dies que havia plo-
gut, no gaires, notava que la
frescoreta de la humitat em
feia pessigolles. Escoltava
com cruixien les arrels dels
pins i les alzines quan apar-
taven la terra per anar crei-
xent i sentia com s'adormien
a poc a poc els roures i els aurons...
devien ser bonics tots rovellats i verme-
llosos.

Després d'aquesta aigua tan esperada,
vaig començar a sentir molt de soroll
damunt meu. S'escoltaven passes,
veus, fins i tot motors. No gosava treu-
re el cap, però la bonança m'empenyia.
Quan vaig ser fora no vaig veure tots
els companys que m'esperava trobar ni
tampoc la varietat que n'havia imagi-
nat: mal any. A l'exterior tot estava ben
xop i les gotes de la *mullena* es reflec-
tien per tot el bosc.

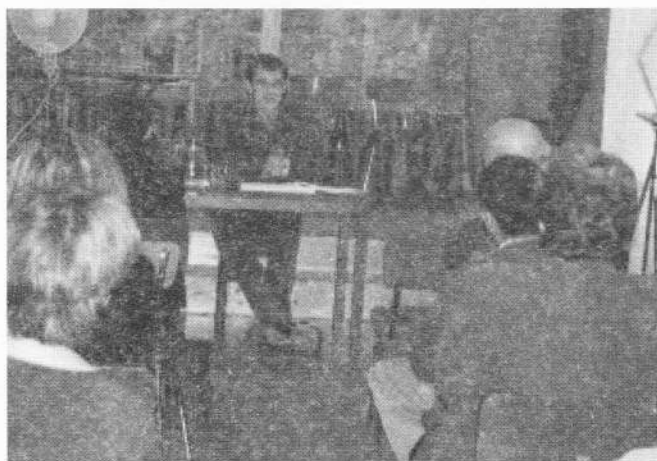
Em van cridar l'atenció uns
quants d'aquests éssers es-
tranys i alts, que es mouen
drets. Entre aquest grup que
anaven mirant el terra buscant
alguna cosa n'hi havia molts
de no tan alts: "Júlia!", "Marc!",
"Albert!", s'anaven cridant.
"Aleix!", "Bruno!", "Marta!" ana-
va escoltant. "Joan!", "Ra-
mon!", s'anomenaven amb
passió quan trobaven algun
company amagat sota la pi-
nassa. Tots anaven amb cis-

tell, menys
dues noies
que porta-
ven una
mena de fo-
rat rodó
penjat a les
espatlles.
Sense avi-
s a r - m e ,
aquell forat
negre em
va comen-
çar a mirar,
jo no vaig saber si seguir amunt o tor-
nar altra vegada terra endins. I encara
hi havia un altre ésser encara més es-
trany: es movia amb quatre potes i cor-
ria com un desesperat. Em van sobtar
perquè vaig sentir dir-los que volien fer
una exposició de bolets. Què devia ser
allò? Vaig posar-me bé, a veure si em
veien.

Es veu que el dia abans ja m'havien fet
sortir en pel·lícula, en un parell de víde-
os que descrivien el nostre peculiar
món: *Temps de bolets* i *Setas: manjar o
riesgo*. La qüestió és que vaig fer cap al
cistell i em van portar a un lloc que li
deien les Escoles (suposo que al seu
temps ho devien ser). Allí vaig trobar-
me molts coneguts: petits i grans, blan-

quinosos, negres i ataronjats. La
meva sorpresa va anar creixent
quan vaig assabentar-me que
tenia nom, i no un, sinó diversos
i diferents. Un era ben complicat
i enrevessat, conegut pels estu-
diosos i avesats; altres eren
més planers, ben diversos se-
gons la procedència de qui el
deia. Això ho va explicar molt bé
en una xerrada aquell xiquet,
l'Albert Aragonés, quan va par-
lar de l'*Origen del nom dels bo-
lets*.

D. Virgili

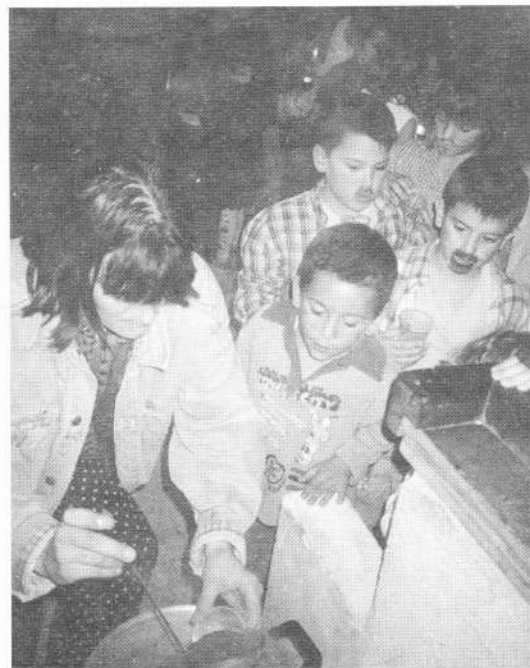
pintura decorativa

Àlvar
Juanpere
Olivé

Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85
43201 REUS
Plaça de les Províncies, 1
43840 SALOU

L'endemà la gent em va venir a veure i mentre m'observaven vaig adonar-me que enmig de la curiositat hi havia afició, i que aquest entusiasme era veritablement real. En aquesta mateixa exposició també hi havia altres bolets retratats que eren bastant difícils de pair, i uns altres encara, que tenien electricitat i s'havien de punxar amb encert per saber-ne el nom correcte. Mentrestant, al costat d'on érem, van fer el *Concurs de gastronomia boletaire*. Amants de la cuina rovellonaire s'havien entretingut a fer plats amb nosaltres: una acolorida amanida plena de diversitat i sabor, un gustós plat recuperat amb mucoses i brunets, i una laboriosa crema aconseguida amb bolets en conserva (opció ben vàlida en anys d'escassetat com aquest). Després de les deliberacions del jurat va guanyar la Teresa Serra i la seva amanida de bolets amb salsa de ceps.

A la tarda vaig assabentar-me que havien escrit sobre nosaltres. Històries de tota mena, pensades a Vilaplana, Alforja i fins i tot a Reus. Narracions sobre follets, sobre avis, sobre les nostres excel·lències, sobre ecologia i bolets amb barret, fins i tot sobre crims. Era el concurs *Fungus papyri* que van guanyar el Josep Mestre Anguera i la Júlia Pàmies Besora, però uns tals Tià, Pitxi i Rosa Pagès no ho van tenir fàcil per decidir. Més tard, fins i tot vaig sortir en una obra de teatre. Els actors eren ben joves, per un moment em va agradar ser a l'escenari i tenir la forma d'aquests éssers sorprenents que caminen drets. Ho explicava molt bé el trobador, i entre carreters, boletaires, bordegassos, compradores, bolets, pallones, venedores i rovellones van portar el protagonista a la cassola quan van interpretar la *Història d'un rovelló*, una

poesia recuperada per la Pepita Júlia i posada a l'escena pel Jordi Mateu.

Quan es va acabar tot, jo també vaig fer cap a la paella, i em direu: "Com pot ser que expliqui tot això?" Doncs resulta que jo encara sóc al bosc, només es van emportar un trosset de mi. Estic ben viu perquè aquells éssers estranys que van venir a buscar-me, tapaven els nostres amagatalls després d'agafar-nos i tot va quedar ben bé igual quan van marxar. D'altres que han vingut darrera, no són tan respectuosos, però els he sentit comentar la història, es veu que m'han vist en una capsa d'on surten imatges i sons... S'hi deuen veure també els infinits tons de la tardor quan envaeix els cingles i la remor de les fulles quan les frega l'aire? S'hi deu percebre potser l'olor de la terra quan acaba de ploure i el cruixit inquietant del silenci quan glaça? S'hi deu notar també la proximitat del cel quan s'escampa la boira per la Serra de la Mussara?

Neus Sánchez

- MOQUETAS
- PINTURAS
- ESMALTES
- BARNICES
- COLAS
- PAPELES PINTADOS
- BROCHERIA

Comercial
ROSAN

Pedreria del Coubí, 5
 Tel. 977 / 31 71 54
 43206 **REUS**

1r premi del concurs de redacció

► LEMA: ERICA SUCACUCS MENJABABAUS
► CATEGORIA: de 8 a 12 anys

Autor: JÚLIA PÀMIES BESORA

EL BOLET DESCONEGUT

Això va passar fa molt de temps en un bosquet de la Mussara, anomenat Bosc de l'Agustenc. Allà hi vivien una família de rovellons: el pare rovelló, la mare rovelló i el petit rovellonet.

Un dia de tempesta un rovelló trucà a la porta. Aquell rovelló no tenia gaire bona pinta, no era jove, més aviat es veia vell. Anava vestit tot esparracat amb dos sacs que li feien d'abric i un barret per protegir-se de la pluja. Quan li van obrir la porta va demanar:

-Que em podríeu donar allotjament aquesta nit?

Com que el pare rovelló, era un bon rovelló li va dir:

-És clar, vinga, entra i sopa amb nosaltres!
-Gràcies- va dir el rovelló.

El rovelló desconegut va entrar, es va treure els dos sacs i els va deixar al penjador. Però el que no es va treure va ser el barret.

La mare rovellona li va preguntar:

-Com és que no et treus el barret?

-Ah!, és que no tinc costum de treure-me'l, i a més m'agrada molt de portar barret. Tot i que la mare ho va trobar una mica estrany va deixar estar aquell tema.

Després de sopar el rovelló desconegut va dir:

-Em podeu dir on dormiré?

-Dormiràs a l'habitació que hi ha al costat de la cuina -va dir el pare rovelló.

Aquell rovelló es va aixecar de la taula, se'n va anar a l'habitació del costat de la cuina i va dir:

-Bona nit! Si demà quan us desperteu ja no hi sóc, no patiu que ja me n'hauré anat. Quan tots dormien el rovelló desconegut es va aixecar del llit, es va treure el barret, va anar al menjador, va agafar els dos sacs i va començar a robar coses: un quadre, un gerro...

Justament en aquell moment el rovelló petit es va aixecar per anar al lavabo i quan va obrir la porta de l'habitació va

veure que el rovelló desconegut era un REIG-BORD!!! Mare meva, el pobret rovelló es va espantar molt!, i a corre curta ho va anar a dir als seus pares. En aquells temps els REIG-BORDS eren molt dolents i encara ho són.

El pare rovelló es va aixecar d'una revolada i va anar a veure si allò que deia el rovellonet era veritat. Quan ho va veure també es va espantar molt i va anar a dir-ho a la mare. La mare va dir:

-Jo ja ho trobava estrany que no es tragués el barret!

Com que abans d'anar a dormir el pare rovelló havia tancat la porta amb clau, el Reig-Bord no va poder sortir.

L'endemà el Reig-Bord va dir que tornaria tot el que els havia robat, però que el deixessin marxar.

Aquella família era molt bona, el van deixar marxar i no el van tornar a veure mai més.

1r premi del concurs de redacció

► LEMA: "L'ULL DE LA GITANA"
► CATEGORIA: "més grans de 16 anys"
► TÍTOL: "AL PEU DE LA LLETRA" O "AL CAPDAVALL, SÓN QUATRE DIES..."

Autor: JOSEP MESTRE ANGUERA

Dec estar tocat del bolet! Qui o què em devia haver manat que seguís aquella conversa. De fet, en un principi aparentava ser prou intranscendent com per dedicar-li no més d'uns minuts del meu temps abans de gaudir dels efectes d'una flagrant escapada cap al món dels somnis, però la realitat va ser una altra quan vaig poder comprovar com es va anar transformant sorprenentment en tot el contrari, només passats uns minuts després de les presentacions i les primeres paraules de rigor sobre el temps que feia. Efectivament, al cap d'uns moments d'aparent i innòcua xer-

rada entre perfectes desconeguts, va agafar-me de la mà i se'm va acostar fins que va col·locar el seu nas just en front del meu per assegurar-me que tenia previst d'assassinar la seva dona!

Va ser la presentació d'un homicida feta a cara completament descoberta, sense tremolar-li la veu, justament al centre del vagó del tren que ens estava duent de Reus a Barcelona-Sant Andreu Comtal, amb una total, inesperada i descarada traïdoria i lluminosa diürnitat !!!

Potser pot semblar que estigui muntant

les bases d'algun guió cinematogràfic de tema reiteratiu i gratuït, però el cert és que aquell home m'havia convençut amb aquelles escasses paraules i mirada penetrant. D'alguna manera sabia que no mentia i que realment estava preparant la mort de la seva mitja taronja.

Tot havia començat just després de pujar al tren quan, garlant i observant a través del finestral de doble vidre del vagó climatitzat, vam anar deduint a poc a poc que els millors terrenys per dedicar-se al cultiu de tota mena de verdu-

ra devien ser aquells que estan situats als marges de les vies, ja que en bona part del seu trajecte, i a banda i banda del traçat, s'hi poden localitzar un seguit de petites explotacions, il·legals o de dubtosa propietat que, perfectament i ostentosament protegides amb hàbils tanques muntades a partir dels materials reciclats que s'han pogut anar espoliant dels voltants, mostren sense pudor una productivitat tan ufanosa que esdevé prou evident, fins i tot des de la perspectiva d'un tren en marxa.

Indubtablement, la intranscendència del tema que estàvem tractant no feia més que evidenciar encara més l'obligatorietat peremptòria d'una bona becaina com a soporífer final que m'havia promès a mi mateix només sortir de casa. Però, com ja he dit abans, això no va ser així, ja que aquell home va provocar amb hàbil cura que la conversa s'anés decantant cap al camp que ell tenia previst i en el qual es movia amb major soltura i habitud.

Resulta que el Sr. "Z" (així és com l'anomenaré a partir d'ara, per tal que no pugui ferir la sensibilitat de cap familiar o persona amistançada!) havia practicat tota la seva vida com a herbolari, dietista, homeòpata i no sé quines branques més de la medicina natural o pseudonatural ... Aleshores, a còpia d'anys d'estudi i de recopilació de tota mena de dades al respecte, el Sr. "Z" havia aconseguit recollir, catalogar i classificar milers de plantes i altres derivats i formes pròpies del regne vegetal. Al mateix temps aquell home havia arxivat també qualsevol tipus de característica interessant, saludable o perniciosa, de totes elles. I com a resultat d'aquest procés analític, el Sr. "Z" havia esdevingut un dels experts més importants en aquest àmbit de treball, i més concre-

tament en l'apartat dels bolets verinosos.

Li va faltar temps al Sr. "Z" per confessar-me que tenia localitzada una espècie de bolet molt rara, pròpia i exclusiva de la comarca del Baix Camp, la qual, convenientment destil·lada i barrejada amb l'element químic adequat (del qual només em va dir que era de fàcil obtenció a qualsevol farmàcia), podia esdevenir la pedra filosofal que ansieja qualsevol criminal: l'assassinat perfecte, que no deixa cap tipus de rastre i que fulmina la víctima en escassos segons, sense causar-li cap tipus de dolor, totalment innocu, transparent, insípid i sense olor.

La veritat és que arribat aquest punt de la conversa em vaig començar a sentir molt incòmode. Qualsevol indicatiu inicial d'innegable atracció s'havia anat esfumant per transformar-se en astorament a mesura que anava avançant aquell il·lògic i aberrant diàleg. Per acabar-me de tocar ben tocats els bolets, a més de la incipient i carregosa son que m'anava vençant en desigual batalla contra les meves atacades neurones, que restaven en estat latent després de la "juerga" de la darrera nit, em va proposar (o potser reptar!) que comprovés amb qui volgués (ésser viu, humà o no) els efectes de tan perillosa i letalment efectiva mescla.

La veritat és que jo ja feia estona que veia que no me'n sortiria de cap manera si no provocava un hàbil gir en la conversa per tal d'aconseguir el preuat guardó del son reparador. En efecte, l'objectiu estava perfilat nítidament però, al mateix temps, la claror que reflectia no m'ajudava de cap manera a veure'n un final prou esperançador o favorable.

Aleshores, angoixat pel mateix neguit i també per la son, vaig decidir contraatacar amb l'única arma que em semblava que, en vista de la situació, podia emprar per fer-lo callar. Per això, en un moment de la conversa que em va semblar oportú, em vaig dirigir directament cap a ell i li vaig preguntar sense recança:

- I per què no ho prova vostè mateix?

A la qual cosa em va respondre amb un:

- Ah bé, sí, encantat!

I, sense esperar cap altra interpel·lació de la meva part o potser algun moviment que li pogués impedir el que ja estava disposat a fer, es va treure de la butxaca interior de l'americana de fil un potet amb unes pastilles. Se'n va posar dues o tres al palmell de la mà i les va dipositar a la boca tot seguit, empassant-se-les sense moure cap múscul més que els necessaris per efectuar l'esmentada acció. Finalment en "Z" va donar per acabada l'operació i, tot just abans de caure fulminat a terra, va acabar afirmant amb un fred i rotund:

- Es fonen a la boca amb facilitat i no fa falta acompanyar-les amb aigua per enviar-te-les!

(...)

Cregui'm, Sr. inspector, això ha estat el que realment ha passat. Aquesta és tota la veritat. S'equivocaria si es pensés que li dic una mentida. A més, em sembla que aquest Sr. "Z" ha de ser una persona molt estranya, el seu comportament així m'ho ha demostrat, ja que sé del cert que des de fa tres mesos s'ha estat tirant la meva dona!

Vilaplana, 07, 08 i 09 d'agost de 2000

- CONSTRUCCIÓ DE PISCINES
- MANTENIMENT
- PRODUCTES QUÍMICS
- REGS DE JARDÍ I FONTS
- FONTS ORNAMENTALS

LA SOLUCIÓ PER A LA SEVA PISCINA

Recobrint amb **LINER**

- Solució definitiva al problema de les juntes
- Rehabilitació de piscines i basses d'esbarjo
- Decoració de piscines al seu gust
- Piscines de grans dimensions
- Amb garantia fins a 10 anys

Av. Europa, s/n • Pol. Ind. Constantí

Tel. 977 29 65 12 - Fax 977 29 65 94

43120 CONSTANTÍ / e-mail: aiguanet@interbook.net

LA RESCA

H A L L O W E E N.

Aquest any a Vilaplana els nens i nenes de Vilaplana han fet el primer HalloWen. Els nens de 5 a onze anys van fer el HalloWen. Els nens que el van fer són: Albert, Alex, Ruben, Pol, Pol, Laia, Joana, Adrià, Edgar i Bruno. Tots anaven disfressats de coses terrorífiques i divertides. Van anar per algunes coses del carrer major com a cosa d'un nen que es diu Bruno i altres coses.

I algunes cases ens donaven caramels o monedes de cinc.

Van anar al casal i també ens van donar caramels i xuxes.

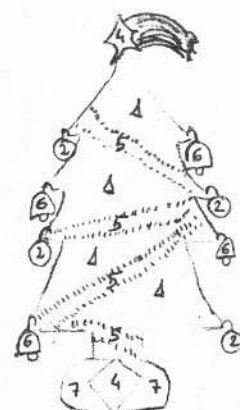
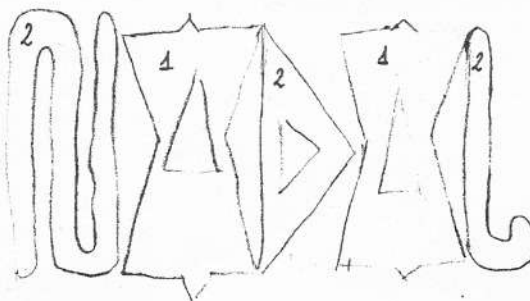
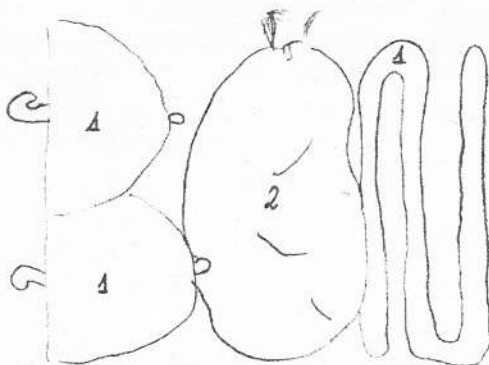
Albert

Mars Sant Jordi.

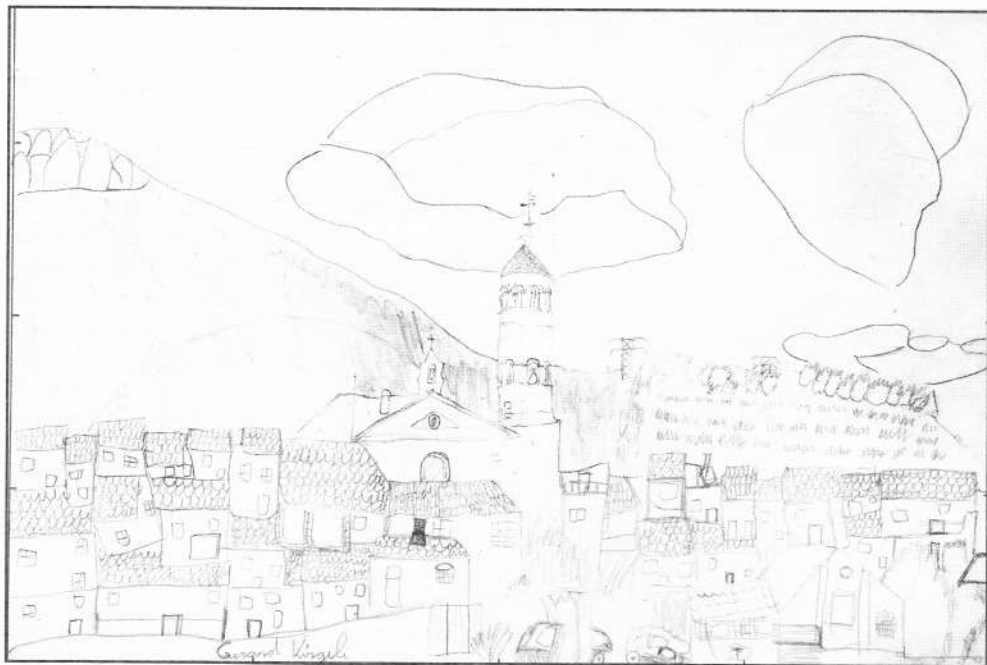
Autora: BERTA DE LAS HERAS

- 1- VERT
- 2- VERMELL
- 3- NEGRE
- 4- GROC
- 5- LILA
- 6- TÀRONGA
- 7- BLAU

Que els Reis
ens portin alegries
i molts regals!!

Autor: GERARD VIRGILI

Autors: CARLES DURAN
PAU BIGORRA

A	S	S	E	S	S	O	R	P	I	A	S
R	O	D	A	M	U	N	W	E	C	M	A
P	U	I	X	A	L	A	Q	R	A	I	S
U	K	B	J	O	P	I	P	A	E	Q	T
T	U	T	I	L	O	T	S	I	P	L	R
I	A	H	O	M	D	A	F	R	L	A	E
B	R	U	N	O	N	E	R	E	B	J	W
O	L	A	H	O	K	D	M	A	J	O	O
C	U	A	R	A	R	R	T	G	D	L	R
X	X	I	P	O	E	O	L	I	L	F	D
F	E	S	D	V	S	E	C	A	N	O	O
P	O	N	S	E	L	L	R	I	T	O	B

SOPA DE LLETRES

BUSCA 18 RENOMS DE CASES
DE VILAPLANA: CAL...

H UNA AJUDA. ELS NOMS A BUSCAR
SÓN ELS SEGÜENTS:

OLLA, SASTRE, BODRO, ASSESSOR,
RABATO, BRUNO, BATJAU, PERAIRE,
PISTOL, PONSELL, SECANO,
VERMELL, DAMU, PUIXALA, COBIT,
PIP, RITO i PEIRONA

Autor: JOSEP BIGORRA i LLAURADÓ

VILAPLANA

UN CONTE PER A ADULTS

Hi havia una vegada un poble molt petit que es deia Vilatosques. A Vilatosques tot era vell: les teulades, els terrats, les façanes de les cases que eren de tots els colors, i l'escola, sobretot l'escola que era desmanegada i freda. Feia anys que Vilatosques no obria l'escola, per això era un poble vell, perquè no hi havia nens, ni bicis, ni pilotes, ni crits, ni rialles. A excepció, és clar, dels caps de setmana, que arribaven els nens perquè tornaven de l'escola del poble veí on anaven.

Vilatosques tenia un riu que s'amagava sota les pedres perquè s'averkonyia de veure tota aquella tristor.

Van passar els anys i arribà el dia en què l'Ajuntament es va reunir amb els veïns, per parlar de l'abandó del poble.

La sala de la casa gran era plena i tot-hom parlava i deia la seva; al final de la sessió, quan ja era de nit, es va arribar a un acord:

«Veïns!- va dir l'alcalde.- Demà aniré a la Gran Ciutat i compraré allò que el poble necessita per tornar a sentir-se jove i alegre.

A l'endemà tot el poble sortí a la carretera per acomiadar l'alcalde que se n'anava amb un autobús de la companyia *La Narra*.

Dies i dies vagà l'alcalde per la Gran Ciutat, visitant oficines, ministeris, sales de festa, sales de joc; parlà amb funcionaris, polítics i banquers... Res, i finalment decidí tornar a Vilatosques. Quan va arribar al poble, amb el mateix autobús i amb la mateixa companyia, era fosca nit. Però no podia anar a casa, no fos que la seva dona encara estigués desperta i l'atabalés amb preguntes que ell no sabia, ni podia respondre.

Va decidir donar un tomb fins que es fes una mica més tard. Caminava a poc a poc, carretera avall, fins que va arribar al pont i es va quedar mirant cap al riu. Sí el riu que s'averkonyia de treure el cap. Aixecant la vista va veure alguna cosa que la lluna enlluminava com mai, era el pont, **el pont vell!**

L'alcalde l'havia vist tota la vida; els veïns sabien que era allà baix, però mai no tenien temps per mirar-se'l. Es va quedar amb la mirada fixa en el pont, i aquest, com si despertés d'un llarg somni, li va començar a parlar. Li recordà quant lluny quedaven els dies feliços!

«Sí, senyor alcalde, -deia el pont- encara recordo quan l'aigua d'aquest riu, que ara se sent averkonyit, baixava clara, ràpida i fresca. També enyoro els dies que l'autobús passava pel meu lloc, portant la gent treballadora a fer les compres a la ciutat els dilluns de mercat; les pessigolles que em feien les ferradures dels muls, i les rodes dels carros...

Li explicà també que havia estat molt feliç de veure els nens llançant pedres al riu i veient-los jugar pel seu voltant; aquells nens eren avui els avis que cada dia sentia parlar, mentre prenién el sol asseguts als malecons.

«Les seves històries són les meves històries... I ara veig el pont nou, tan alt i

tan gran que em sento trist i ridícul...

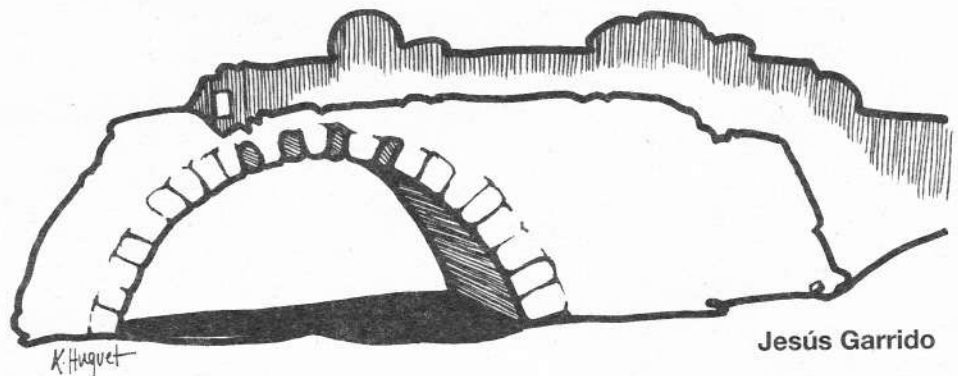
«Perdoni'm, senyor alcalde, jo no volia destorbar-li el passeig; ja sé que té unes altres preocupacions; però és que em sento tan abandonat, que de vegades desitjo que el riu aixequi el cap amb força i se m'emporti, i, així, mai més faré nosa a ningú. Ara estic ple d'aríjtols, que no són bona companyia per a un pont ple d'esquerdes i vell com jo.

L'alcalde, mentre el pont encara parlava, ja se n'anava; alguna cosa li rondava pel cap...

L'endemà es va reunir amb tots els veïns del poble, i els va explicar el viatge a la Gran Ciutat, i el que li havia passat pel cap passejant de nit. Amb la seva explicació el poble es va adonar que no calia anar a buscar res a la Gran Ciutat, que a Vilatosques havia coses per fer, per arreglar i per conservar, i una era, sense dubte, **el pont vell**.

Si s'arreglava el pont, Vilatosques recuperaria una mica més el seu orgull de poble treballador i responsable. Faria tornar útil una part de la vila que sempre els va pertànyer, i que durant molts anys els va fer sentir orgullosos.

Arribarà el dia en què el pont vell tornarà a ser feliç? O, al contrari, l'acabarem d'enderrocar perquè no ens molesti mai més amb la seva mirada encara orgullosa i altiva?

PASCAL PELLICÉ MARINÉ

Electricitat - calefacció

Carrer Major, 40
Tel. 977 81 53 28

43380 VILAPLANA

AUTO ESCOLA

CATALUNYA

Pl. Pius XII, (Les Oques), 8 - Tel. 977 32 23 19 - REUS

3r concurs de receptes de bolets 1r premi

Teresa Serra

Amanida de bolets amb salsa de ceps

Ingredients

. Trompetes de la mort
. Llenegues
. Rovellons
. Rossinyols
. Ceps
. Enciam
. Escarola
. Pastanaga
. Poma
. Tomàquet
. Kiwi

Vinagreta

. Ceps
. Oli
. Un raig de vinagre
. Un pols de sal i pebre

Preparació :

Saltejarem tots els bolets a la paella amb un raig d'oli i sal i els deixarem refredar. **Reservarem la major part dels ceps, crus (50 gr.)**

Seguidament, tallarem dues pomes a làmines fines, ratllarem dues pastanagues, tallarem tres tomàquets petits en grills finets, trossegarem l'enciam i l'escarola i els barrejarem. Després tallarem els kiwis a rodanxes primes.

Per fer **La vinagreta** . Moldrem els ceps crus, amb un bon raig d'oli (ha de quedar sucós), un raig de vinagre, sal i pebre.

Ho presentarem en una plàtera rodona plana, fent unes línies amb els diferents ingredients, des de la vora cap al centre: Es fa una línia de banda a banda de plat amb rovellons sols, una altra amb la barreja dels altres bolets, i les altres, depèn de l'espai, amb els diferents ingredients. Omplirem els buits amb olives negres, si agraden. Posarem el kiwi al voltant de tota la plàtera.

Una vegada el plat muntat, l'amanirem amb la vinagreta.

la nostra cuina

Hola, *que tal*. Doncs, sóc un vilaplanenc més per adreçar-me a la revista «Lo Pedrís» del nostre estimat poble. Dintre de la meua professió, us vull oferir una recepta molt atractiva pel temps en què estem. Són dos plats per als qui van de cacera i també per a tothom que els vulgui provar.

PRIMER PLAT: CONILL DE BOSC AMB XOCOLATA

(4 persones)

Ingredients:

1 conill
1/2 got de vi blanc
oli d'oliva
2 o 3 alls, llorer, farigola, grans de pebre i ginebrons
2 cebes
2 tomàquets
caldo, sal

Per fer la picada:

2 grans d'all
2 preses de xocolata sense llet
1 grapat d'ametlles
1 tros de fregit
1 tros de fetge fregit
julivert

Elaboració: El dia abans, poseu els trossos de conill en un bol amb el vi, les herbes i els alls. L'endemà traieu-los i saleu-los, i els fregiu una mica. Més tard, afegiu la ceba trinxada, els tomàquets pelats, trinxats i sense llavors. Un cop sofregit, hi aboqueu el vi i les herbes. Ho deixarem reduir i ho cobrirem amb el caldo. Si és conill de caça, deixarem que faci xup-xup 1 hora i 1/2, i si és de granja, 3/4 d'hora aproximadament. Després hi afegirem la picada. «Bon profit».

També podem escollir un segon plat molt exquisit al nostre poble: **PORC SENGLAR GUISAT AMB BOLETS O TRUFA** (4 PERSONES)

Ingredients:

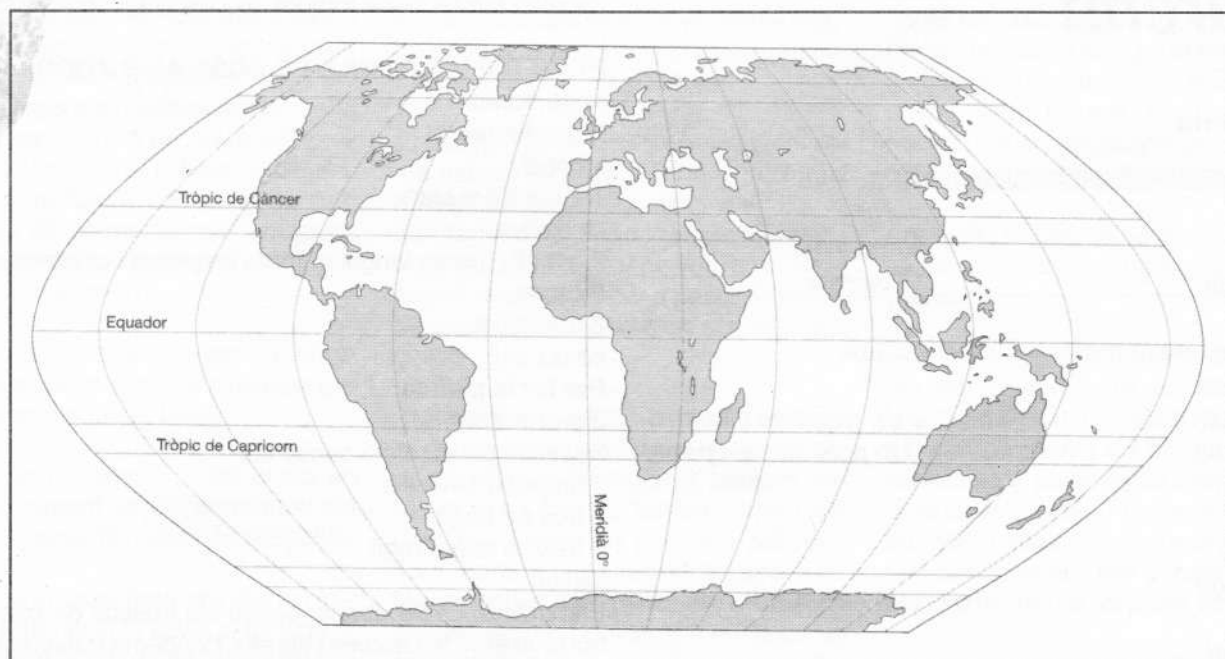
1 kg de carn de senglar
1 got de vi negre
1/2 kg de bolets barrejats
farina
oli i llard
4 talls de cansalada virada
2 cebes
2 pastanagues
1 cabeça d'all
farigola, canyella, uns grans de pebre negre
Trufa i una copa de vi ranci o brandi

ELABORACIÓ: Un dia abans es posa a marinar el senglar amb el vi i les herbes. Quan el vulguem cuinar, traurem els trossos del senglar de la marinada. Els salarem, enfarinarem i els enrossirem en una cassola amb oli i llard. Després afegirem la cabeça d'all i la cansalada a trossets. Poseu-hi també la ceba i les pastanagues ben trinxades. Poseu-hi el brandi o el vi ranci i després el vi de la marinada. Afegirem les herbes i ho taparem. Deixarem que faci xup-xup un hora aproximadament i hi afegirem aigua i sal. Hi posarem els bolets. Ho rectificarem de sal i ho taparem fins que estigui tou. Traurem la cabeça d'all i les herbes i hi posarem la tòfona ratllada o trinxada i deixarem que faci un bull.

«Bon profit».

JOSEP MARIA CARDONA

racó per a la meteorologia

A

quest racó per a la meteorologia, també pretén ser, a part d'una recollida de dades, un lloc en què es parli de Geografia (climatologia, vegetació, demografia...).

Segurament la geografia també determina la vida, els costums de la persona humana. Per això creiem convenient que aquesta part de la revista sigui més global. Conèixer en la globalitat la nostra terra ajuda a respectar-la, estimar-la i a prendre decisions en el futur.

Vilaplana està situada a l'hemisferi nord i occidental del planeta Terra, i les seves coordenades geogràfiques (com ho destaca l'obra escultòrica de Salvador Juanpere a la rotonda d'entrada al poble) són: 41° 13' 35" latitud nord (distància al paral·lel 0° o d'Equador) i 1° 2' 10" longitud est (distància al meridià 0° o de Greenwich).

Vilaplana és situada a l'extrem meridional (al sud) del seu terme municipal, entre els barrancs dels Garrigots i el de les Tosques. El seu terme municipal és de 23'47 quilòmetres quadrats (després d'haver-hi incorporat el de la Mussara).

El terreny és molt trencat i va des dels 366 metres d'altitud (el poble) fins als 1.051 m (de la serra de la Mussara).

Quant a la climatologia, té clima mediterrani litoral, caracteritzat per uns hiverns suaus i uns estius càlids i secs. Les precipitacions són moderades (uns 550 litres per metre quadrat per any) i es concentren a la primavera i, sobretot, a la tardor.

La proximitat de la serralada prelitoral (serra de la Mussara) fa que respecte a altres pobles més costaners, les temperatures siguin una mica més fresques i les precipitacions una mica més abundants.

Tanmateix, per la seva situació geogràfica, el vent del nord (conegut per altres noms: serè, pelacanyes ...) també és un element important del nostre clima.

La vegetació típica és la mediterrània: boscos d'alzines, de pi blanc o pinyer, arbustos com les garrigues i plantes aromàtiques com el romaní i la farigola.

Els conreus típics són: l'avellaner, l'oliver i l'ametller. La vinya ho havia estat, però amb l'aparició de la fil·loxera fa ara un paper testimonial.

Esperem que aquest breu resum geogràfic ajudi a prendre consciència que estimar el nostre poble és també preservar-lo.

Jaume Ferré

SOPA DE LLETRES

Busqueu el nom de 8 fonts dels voltants de Vilaplana (no hi ha els articles)

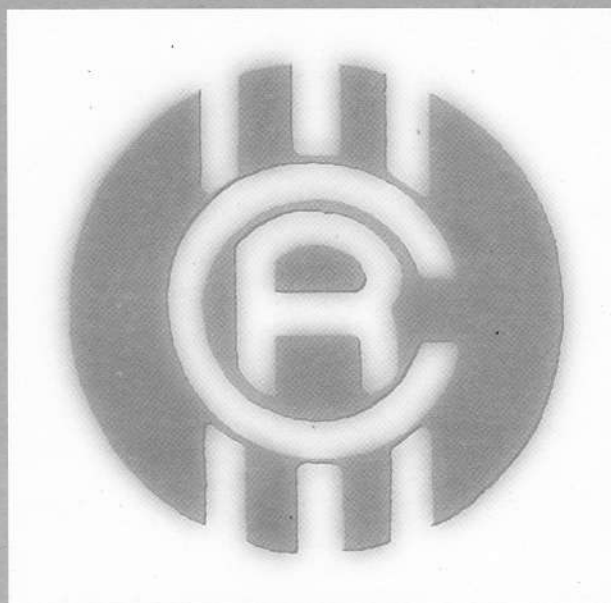
F	O	N	T	S	D	A	I	U	G
A	I	E	O	D	E	C	V	M	E
O	G	A	S	P	E	S	I	D	M
B	O	X	S	A	B	R	S	C	A
D	S	A	E	D	P	H	U	T	J
V	U	E	M	A	O	Z	P	O	O
S	E	L	M	S	L	U	I	E	R
G	R	A	E	I	L	R	A	T	C
A	C	U	D	R	A	D	E	R	F
J	O	B	I	M	U	R	C	O	Z

PER A TRENCAR-SE EL CAP

ELS BLANCS DESCONFIATS: A la vora del riu Congo es troben tres homes blancs i tres de negres que han de travessar el riu. Els blancs han sentit a dir que hi ha alguns negres que són antropòfags i que de tant en tant es cruspeixen un home blanc. Només és un rumor i, de moment, els tres negres són molt amables, però els blancs no estan disposats a donar-los l'oportunitat de demostrar-ho. Per això, no volen deixar en cap moment un nombre més gran de negres que de blancs, ni a un costat del riu ni a l'altre. Dalt de la barca només hi caben dues persones i, per acabar-ho de complicar, només hi ha un dels tres simpàtics negres que sap remar. Com s'ho faran?

MISTERI A LA SELVA: Van per la selva el papa elefant, la mama elefant i un elefantet petit. Travessen un pont de corda que està a punt de trencar-se. Quan han aconseguit passar, l'elefant petit diu: «Quina sort que hem pogut passar tots quatre!» Per què diu això?

Cooperativa Agrícola

Caixa Rural de Vilaplana

AJUNTAMENT
DE VILAPLANA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

CONSELL COMARCAL
DEL BAIX CAMP